

DE MILITAIRE SPECTATOR

waarin opgenomen de Officiële Mededelingen
van het MINISTERIE VAN OORLOG

Hoofdredacteur: E. J. C. VAN HOOTEGEM, Kolonel van de Generale Staf
Redactie: W. DEN TOOM, Commodore Koninklijke Luchtmacht
Ir. L. W. C. ADANK, Kolonel van de Technische Staf
F. VAN PELT, Majoor van de Generale Staf

Abonnement f 3 per kwartaal. Buitenland f 15 p. jaar. Losse ex. f 1.25. NADRUK VERBODEN
MOORMAN'S PERIODIEKE PERS N.V., Zwarteweg 1, Den Haag. Tel. 18.23.55, Postrek. 44.715

Inhoud

Officiële Mededelingen van het Ministerie van Oorlog

Uit de Landmacht- en Luchtmachtorders	392
Mededelingen van de Chef van de Generale Staf	392

Redactioneel gedeelte

NATO means Peace in Europe, by Lt.-Col. Jack H. Kellerman, USAF, Air and Special Operations Division, SHAPE	393
Taktische atoomwapens en de Koninklijke Landmacht, door J. J. Bijl, en N. Berghuijs, Majors van de Generale Staf, Leraren aan de Hogere Krijgsschool	401
Het leger en de moderne bedrijfsvoering — Was Von Moltke mo- dern?, door P. G. G. Frederiks, Kapitein der Militaire Administra- tie, Leraar aan de Hogere Krijgsschool	411
Uit de buitenlandse vakpers	415
Bataljons- of compagniessteunpunten?, door S. da Costa, Luitenant- Kolonel der Infanterie	416
De betekenis van de methodische instructie voor de militaire oplei- ding, door M. A. Panhuyzen, Kapitein der Infanterie, Hoofd Onderafd. Methode van Instructie der Infanterieschool	422
Verslagen cursussen buitenland (IV): Nieuws van de Ordnance School (U.S.A.), door E.C. Monterie, Majoor van de Technische Dienst	428
Nieuwe uitgave	439
Mentale vorming, door G. Spijkstra, Kapitein der Artillerie	440
Meningen van anderen	443

DE MILITAIRE SPECTATOR, 126e Jaargang nr 9, 391—446, Den Haag, september 1957

DE MILITAIRE SPECTATOR

waarin opgenomen de Officiële Mededelingen
van het MINISTERIE VAN OORLOG

Hoofdredacteur: E. J. C. VAN HOOTEGEM, Kolonel van de Generale Staf

Redactie: W. DEN TOOM, Commodore Koninklijke Luchtmacht
Ir. L. W. C. ADANK, Kolonel van de Technische Staf
F. VAN PELT, Majoor van de Generale Staf

Abonnement f 3 per kwartaal. Buitenland f 15 p. jaar. Losse ex. f 1.25. NADRUK VERBODEN
MOORMAN'S PERIODIEKE PERS N.V., Zwarteweg 1, Den Haag. Tel. 18.23.55, Postrek. 44.715

Inhoud

Officiële Mededelingen van het Ministerie van Oorlog

Uit de Landmacht- en Luchtmachtorders	392
Mededelingen van de Chef van de Generale Staf	392

Redactioneel gedeelte

NATO means Peace in Europe, by Lt.-Col. Jack H. Kellerman, USAF, Air and Special Operations Division, SHAPE	393
Taktische atoomwapens en de Koninklijke Landmacht, door J. J. Bijl, en N. Berghuijs, Majors van de Generale Staf, Leraren aan de Hogere Krijgsschool	401
Het leger en de moderne bedrijfsvoering — Was Von Moltke mo- dern?, door P. G. G. Frederiks, Kapitein der Militaire Administra- tie, Leraar aan de Hogere Krijgsschool	411
Uit de buitenlandse vakpers	415
Bataljons- of compagniessteunpunten?, door S. da Costa, Luitenant- Kolonel der Infanterie	416
De betekenis van de methodische instructie voor de militaire oplei- ding, door M. A. Panhuyzen, Kapitein der Infanterie, Hoofd Onderafd. Methode van Instructie der Infanterieschool	422
Verslagen cursussen buitenland (IV): Nieuws van de Ordnance School (U.S.A.), door E.C. Monterie, Majoor van de Technische Dienst	428
Nieuwe uitgave	439
Mentale vorming, door G. Spijkstra, Kapitein der Artillerie	440
Meningen van anderen	443

DE MILITAIRE SPECTATOR, 126e Jaargang nr 9, 391—446, Den Haag, september 1957

Officiële Mededelingen van het MINISTERIE VAN OORLOG

UIT DE LANDMACHT- EN LUCHTMACHTORDERS LANDMACHTORDERS

De aandacht wordt gevestigd op:
LaO Nr 57106 (LuO Nr 57582) - Tege-

moetkomsten wegens inkomstenderving
en reiskosten.

LaO Nr 57107 - Wijziging RIDKL betref-
fende tenue.

LaO Nr 57108 (LuO Nr 57583) - Wijziging
RIDKL, betreffende het veldtenue.

Mededelingen van de CHEF VAN DE GENERALE STAF

OPGAVE VAN VERSCHENEN VOORSCHRIFTEN ENZ.

VR 2-1326-IVC Voorlopige Regeling Voor-
ziening Boekwerken + erratum.

TH 9-1328 B Veld- en Basisonderhoud
chassis van de DAF YA-328, 3 ton, 6 x 6,
24 V.

VS 30-5 Gevechtsinlichtingen (Voorschr.
1290 Conf. vervalt hiermede).

— 9e Aanvulling op de „Wegenverkeers-
wet”.

IK 11-304/5 Radar 3 Mk 7. Het sluijer- en
schaduwdiagram. (IK 227 vervalt hier-
mede).

De legerleiding stelt er prijs op vast te stellen, dat het adverteren in dit tijdschrift uiteraard het verkrijgen van voorkeur voor leveranties aan de Koninklijke Landmacht of aan de Koninklijke Luchtmacht niet kan inhouden.

Einde van de Officiële mededelingen van het Ministerie van Oorlog.

Personalia

De heer P. van Eck, directeur van Moorman's Periodieke Pers N.V. en Consul-Generaal van El Salvador in Den Haag, is door Z.M. Koning Boudewijn van België benoemd tot Ridder in de Kroonorde van België. De aan deze orde verbonden onderscheiding is de heer Van Eck op 1 juli jl. uitgereikt.

NATO means Peace in Europe

by Lt.-Col. JACK H. KELLERMAN, USAF, Air and Special Operations Division, SHAPE

"To the death of NATO." These words, uttered as a toast by Communist Party boss Nikita S. Khrushchev at a reception held in the Kremlin in mid-1956 echoed the theme of the Soviet 20th Party Congress held earlier that year. Of the twelve main speeches given at the Congress, eleven of them gave as the number one objective of Soviet foreign policy the dismemberment of NATO. These words attacking all that NATO stands for only serve to attest to the Free World the success of this organization and the importance which the Soviet leaders attach to its existence.

Throughout history military force has been used often to restore peace, but NATO is the finest example of the use of this force to maintain peace. The spirit of this endeavor stems from the Preamble to the North Atlantic Treaty itself: *The Parties of this Treaty . . . are determined to safeguard the freedom, common heritage and civilization of their peoples, founded on the principles of democracy, individual liberty and the rule of law . . .*

They are resolved to unite their efforts for collective defense and the preservation of peace and security.

During the recent so-called "peace offensive," the Kremlin leaders attempted to charm the world into believing that it was they who were the real promoters of world peace and harmony and not NATO, which was actually depicted as an organ of aggression. This was a thin-shell attempt, however, for hidden behind it all was the firm Communist conviction of world suppression and domination. The surge of Soviet armor into Hungary supplied proof—if further proof were needed—that the Kremlin's objectives remain unchanged, and that force remains their favored instrument. Mr. Khrushchev had already gone on record at the time of the 1955 Geneva Conference as saying: *" . . . the Soviet delegates smile. That smile is genuine. It is not artificial. We wish to live in peace and tranquility. But if anyone believes that our smiles involve abandonment of the teachings of Marx, Engels, and Lenin, he deceives himself poorly. Those who wait for that must wait until a shrimp learns to whistle."*

And what are these teachings to which Mr. Khrushchev referred? Let's take Lenin for example. In 1919 he announced: *"We are living not merely in a state but in a system of states; and the existence of the Soviet Republic side by side with Imperialist states for a long time is unthinkable. One or the other must triumph in the end. And before that end supervenes, a series of frightful collisions between the Soviet Republic and the bourgeois states will be inevitable."*

A year later he had this to add: *"A series of frightful clashes between the Soviet Republic and the bourgeois states is inevitable. In the end, a funeral requiem will be sung either over the Soviet Republic or over World Capitalism."*

NATO has been the main deterrent to Soviet world domination—and this, the Kremlin does not like. Thus the toast, “To the death of NATO.”

But NATO has not always been the thorn in the Russians' side. It was conceived through fear—nourished and grew through confidence and unity. Today, it is the greatest deterrent to war the world has ever known. But why does the USSR, a nation now possessing 20,000 ultra-modern aircraft, some 175 fully equipped ground divisions, and over 400 submarines all supported by formidable forces of their European Satellites—so fear a regional organization many times less powerful than they? Why has this organization been so successful in averting a new global war? Why does the Free World laud its existence while the Red nations drink toasts to its death? This is why . . .

Johnny comes home

On May 8, 1945, the once proud Nazi army capitulated to the overwhelming power of the West and thus brought to a close the six-year-long struggle in Europe. By summer of that year, in the moment of victory, the citizen-soldiers of the West had but a single thought—to return home to civilian life immediately. In answer to this eager call, the democratic governments demobilized as rapidly as the mechanics permitted and as transportation would allow the men to be carried from the blood-stained battlefields of Europe to the arms of their loved ones. By mid-1946, Western armed might in Europe which once had numbered more than 5 million men was consequently reduced to a token force of less than 900,000.

The Russian soldier, a great ally of the West during the struggle against Nazi aggression, shared with those of the West the honor of victory but was not allowed the pleasures of demobilization. The Soviet Government retained some 4 million men in their war-time footing and by the coming year, had actually increased these forces to a full 5 million.

When the cease-fire sounded, Western Allies dispersed or destroyed their implements of war. Equipment was left to rust in the fields, for no longer did the West have forces sufficient with which to either man or maintain. But this really wasn't of great importance, for the West was confident that an era of hard-fought-for peace lay ahead.

Ivan remains behind

The Soviet Union, on the other hand, apparently considered that peace was not her ultimate objective in the struggle against Hitler's vast armies, for she kept her airforce at its war-time level and maintained her divisions in war-time vigilance. Her war factories never reverted to civilian-goods production, as had those of the West, but maintained a steady flow of newly manufactured armament to the Soviet troops in the field.

Peace had two meanings

Peace to the Western democracies meant the return to civilian life and the pursuit of prosperity and happiness. To the Soviet leaders, peace meant only the disarming and retreating from European soil of the

NATO in the air.

NATO on land.

Western nations, thus leaving the countrysides to a Red Army transformed from a fighting machine into a political instrument of armed intimidation. For, like her military might, Soviet political Communism had not disarmed. Cold war conquests by the Soviet troops soon became as impressive as their victories in battle.

The iron curtain falls

It was not long after the cessation of hostilities that the West began to notice a definite change in the attitude of her war-time Ally. At the very beginning of the peace, Soviet Russia was unable to reach accord with the West on the composition of the Provisional Polish Government. From then onwards this disagreement prevailed, culminating in the West's unsuccessful attempts to negotiate the German Peace Treaty. These stalling tactics of the Soviet diplomats complemented the political blitz of Eastern Europe. One by one the nations liberated from the Nazis fell victim to this Communist onslaught; Poland and Hungary fell by November 1947; Bulgaria by December; Rumania and Czechoslovakia by early 1948. These peoples, once liberated from enemy tyranny, were now subjugated by a foe worse than any they had ever known. The Soviets completely ignored the many protests of the West that such subservience stemmed solely from ruse and intimidation. British Prime Minister Winston Churchill, in March 1946, had sounded the alarm when he noted that "An iron curtain has descended across the Continent."

Not content with her political victories in Eastern Europe, the Soviet Union, in mid-1948, made her well-known attempt to oust the West from Berlin. To accomplish her mission, the USSR reverted to an old standby tactic—the economic blockade. Neither food nor fuel was allowed to be brought into Berlin by rail, road, or canal. To force a route across Russian-occupied Germany was to risk an open war. Soviet intentions were clear: starve the German people; force the Western Power to leave Berlin. Two and a half million people were to fall victim to Communist rule as the result. But the West stood firm and faced the threat with a costly air-lift of food and supplies. For ten long months, day and night, the Berlin air-lift continued until the Soviets, thoroughly defeated, gave up their miserable attempt to starve the city into submission. This unprecedented failure of the Russians and the resultant cold war success of the West gave the Free Peoples renewed prestige, confidence, and unity. And out of it grew a permanent association which was to lead to a new system of collective security in Europe.

Nato is born

On April 4, 1949, almost four years since the end of World War II in Europe, twelve nations met in Washington to unite for defense against a new enemy. Confronted with the Soviet threat and fearful that they too might fall under Communist rule as had five of their neighbors, representatives of Belgium, Canada, Denmark, France, Iceland, Italy, Luxembourg, the Netherlands, Norway, Portugal, the United Kingdom, and the United States met, as equals, to affix their signatures to the North Atlantic Treaty. President Truman of the United States summed up this new era of hope as follows: "*In this pact, we hope to create a*

shield against aggression and the fear of aggression . . . for us war is not inevitable . . . if there is anything certain today, if there is anything inevitable in the future, it is the will of the people of the world for freedom and peace."

It remained only to create an organization to implement the terms of the Treaty. And thus was born NATO—the North Atlantic Treaty Organization—whose aims were simple: Peace, Freedom, Social Progress, and Security.

NATO was created with the primary objective of preventing war. It was born of recognition that world Communism does not respect weakness and that negotiating from weakness is a sure way to lose the Cold War. By developing a position of strength, based on a united determination to resist aggression, the status of nations concerned in relation to the Soviet Union and its insidious intentions would be greatly improved. The position of strength, once attained, would cause a potential aggressor to think long and hard before attacking any member of the alliance. The purpose of this defensive alliance then, was to develop such unity and strength as would prevent a third World War.

SHAPE created

It was in this atmosphere of chaos and fear that General Eisenhower, now President of the United States, arrived in Paris on January 7, 1951, to organize the NATO forces in Europe. It was on April 2 that the newly appointed Supreme Allied Commander Europe activated his NATO headquarters—SHAPE. His mission was to establish a defense of the Free World in Europe. His area of responsibility became, ultimately, some four thousand miles long—from the northern tip of Norway to the eastern border of Turkey. When he arrived on the scene, General Eisenhower found very few assets; there was no common concept of defense, and even if there had been a concept, the means of implementing it would have been inadequate.

Shortly after his arrival General Eisenhower called a conference of his senior commanders—there were very few of them at that time—and, in an attempt to evaluate the Soviet capability to overrun Western Europe vis-a-vis NATO's capability to defend the area, asked what the Russian forces would require to move across Europe to the English Channel. He received a rather cynical, but nevertheless quite accurate, reply from one commander who replied: "General, all they really need are shoes." The new Supreme Commander then asked what the Soviets had in the way of airfields. A chart was set before him which showed the USSR as having a very formidable air capability. The General studied it for a few moments, then asked what he had in NATO. Another chart was brought forth which showed the NATO grouping of a meager 20 airfields, none of which was capable of handling jet aircraft. But that didn't matter too much, for NATO had no jets. Such was the state of affairs in early 1951.

In the years following there has been an almost miraculous revival of strength among the NATO Powers. But above all, there has been a great revival in spirit. The 400 million people of NATO recognize that the only answer to the threat of Soviet imperialism is collective security.

The years between 1949 and the present have seen three additional nations, Greece, Turkey, and the German Federal Republic, acceding to the North Atlantic Treaty. The same period saw the establishment of additional defensive major NATO Headquarters: The Supreme Allied Commander Atlantic (SACLANT); and the Channel Command; Fears began to subside—hope grew. Then, as the NATO nations began to organize their defenses, as subordinate headquarters of SHAPE were established, as equipment was brought in and military training was speeded up, the realization grew that Western Europe could be defended—and would be defended.

The deterrent strategy

During this period of growth there began to emerge the strategy for defense of Europe—later to become known as the “deterrent” strategy. This strategy focused on the development of NATO forces not so much for winning a war as for preventing one from starting. The deterrent—to be successful—had to consist of several related elements. First, there had to be military forces of sufficient strength and versatility within NATO to insure that no attack against it could succeed. The hard core of NATO’s military strength is its atomic retaliatory forces. The most powerful elements of this atomic force are the United States Strategic Air Command, which is under the direct control of the United States Joint Chiefs of Staff. The great power of SAC, as well as of the British Bomber Command, would be brought into play immediately upon Soviet violation of the NATO line, which runs across Europe from the Barents Sea in the north to the Mediterranean in the south, or a Red attack upon the Alliance. Assisting would be the naval air forces of SACLANT and those air, ground and naval forces, drawn from Member NATO Nations, assigned to SACEUR. These consist of both offensive and defensive air forces; ground forces equipped with the newest weapons; and naval forces. These forces are large and they are stronger—stronger than is commonly realized. More important is the fact that these NATO forces possess an atomic capability of their own—an infinite improvement over those forces which greeted General Eisenhower in 1951. And these forces are becoming progressively larger and stronger as the days go by.

NATO, if the need ever arises, has the power to destroy—about this there can be no doubt. The validity of NATO’s deterrent principle is not affected in any manner by the size of the Soviet airforce or her missile fleet. Regardless of their size, NATO has enough atomic weapons, enough planes to deliver this weapons, and enough bases from which to operate these planes, to annihilate the enemy should hostilities be forced upon it. This, the Soviet Union must know. Accordingly, the likelihood of any Soviet attack, atomic or otherwise, at any time or any place, has diminished manyfold by the presence of these NATO forces, particularly those at their forward European bases. This does not mean, however, that NATO has put all of its eggs into the airforce basket. Important as air power is, it is not the whole answer to victory. We must also have, and do have, a shield of ground forces to defend Europe against attack until the strategic air offensive can become effective. The forces of all services—land, sea and air—will be locked in

this struggle, and all arms will have an important part to play. However, unless the air battle is won quickly and completely, it will not be possible to carry out land and sea tasks essential to ultimate victory.

NATO forces, however, are not geared solely for global conflict. Should the Soviet Union elect to achieve its aims through local conflicts, knowing well that an all-out war would bring only destruction, it would be met by such mobile and versatile NATO forces sufficiently equipped with small yield atomic weapons, or conventional weapons if such be required, that success for the Soviets would appear unobtainable. This ability of NATO to move forces to the scene of a local war is a valuable asset to its deterrent strategy.

Second, there had to exist throughout NATO a will to use these forces, should the need arise. The will exists today; it is, however, the most perishable of NATO assets. Unlike a weapon, it cannot be produced and stockpiled for future use. Rather, like all living things, it requires continual nourishment to survive. Nothing could hasten its collapse more than a suspicion, however faint, that some of its members were pulling back behind their own borders, relying on their long-range weapons to balance the power vacuum thus created. Alliances prosper by example and by the equitable assumption of risks along with the advantages. Thus it is important to the nourishment of NATO that partners maintain troops on the European Continent in convincing numbers. "Vigilance is the price of liberty."

And lastly, there had to be generated in the minds of potential aggressors a certain knowledge that NATO possesses these forces and this will. The presence—physical, visual, tangible—of NATO troops on European soil is a solemn reminder to the Russians that any aggression will instantly bring down upon them the total power of the NATO Alliance. For an attack upon one NATO nation would be considered an attack upon all.

Such are the basic ingredients of the deterrent strategy. It was recognized from the offset that strength along, however massive, might not daunt a resolute enemy. It would daunt him only when he had become convinced that his intended victim stood ready, if challenged, to bring it into play. There is little question but that these factors have been a major influence in keeping the world at peace over the past few years. If this conclusion is correct, it means then that NATO has accomplished its primary purpose—it has served as a deterrent to war.

NATO means peace

The North Atlantic Treaty is one of the shortest and most concise international documents ever produced. It has no secret clauses. Its intentions are clear. Its scope is vast. NATO was set up to prevent armed attack; the Treaty mentions neither an aggressor nor even a potential adversary. Yet the USSR, which for ten years has threatened world peace, still denounces what it calls "NATO's aggressive plans." Nothing could be further from the truth. All of NATO's military planning is based on the assumption that a war will be launched by someone else. The fact that NATO has no plan of attack is indeed a handicap to the Atlantic Alliance. It allows an eventual adversary the freedom to choose the day, the hour, the place, and the means of attack. NATO accepts

this handicap because it does not have—and never will have—plans for the so-called “preventive war.” Although Soviet propaganda constantly says the opposite, the Russians know that NATO’s military forces will never be sufficient to launch an aggressive war. Moreover, it is idle to pretend that the fifteen independent nations grouped within NATO threaten the Soviet empire.

Since the creation of NATO, peace has been kept and not an inch of Europe has been ceded to Soviet Russia. That is NATO’s outstanding achievement. Whether war would have broken out without NATO is impossible to say. Certainly NATO has robbed any potential aggressor of the temptation to attack a weak and divided Europe. Some go even so far as to say that had such an organization existed in Europe in 1939, there would have been no World War II. The Free World can ask for no higher tribute to its success.

Taktische atoomwapens en de Koninklijke Landmacht

*door J. J. BIJL en N. BERGHUIJS, Majoors van de Generale Staf,
Leraren aan de Hogere Krijgsschool.*

Inleiding

Sinds het schrijven van ons artikel „Taktische atoomwapens en de Koninklijke Landmacht” (zie *De Militaire Spectator* van juni jl.) is uit mededelingen van Generaal Norstadt en van Minister Staf na zijn bezoek aan de V.S. op 12 april jl., gebleken, dat voor de nationale strijdkrachten van de NAVO-partners binnenkort Honest John-, Matador- en Nike-projectielen ter beschikking zullen worden gesteld. Voor wat betreft Nederland zullen de eerste raketten en geleide projectielen vóór april 1958 aanwezig zijn. De projectielen zijn zowel met conventionele als met atomische lading te gebruiken. De atomische ladingen (warheads) zullen niet aan de nationale strijdkrachten ter beschikking worden gesteld, aangezien hiervoor speciale goedkeuring van het Amerikaanse Congres nodig is. Het is weinig waarschijnlijk dat deze goedkeuring in vreedstijd zal worden verleend, aangezien de Verenigde Staten daarmede de beslissing over de eerste inzet van atoomwapens uit handen zouden geven. Wel zullen de „atomic warheads” onder Amerikaans beheer in West-Europa worden opgeslagen. Volgens Minister Staf is opslag in Nederland binnen het raam van de bestaande overeenkomsten wel mogelijk doch niet waarschijnlijk, gezien de grote technische voorzieningen, welke daartoe noodzakelijk zijn. „Atomic warheads” — hoewel niet in Nederland opgeslagen — kunnen echter in tijd van crisis toch onmiddellijk beschikbaar komen. Aangezien uit recente persberichten blijkt, dat ook de 8” houwitser en het 8” kanon als inzetmiddelen voor A-wapens te gebruiken zijn en het Nederlandse legerkorps beschikt over 8” houwitsers, wordt de mogelijkheid geopend, dat A-wapens door de Nederlandse troepen kunnen worden ingezet door middel van conventionele artillerie.

Gelijktijdig met het uitrusten van de landmacht met raketten en geleide projectielen zullen ook de taktische jagerbommenwerpers van de luchtmacht (Thunderstreaks) worden uitgerust voor het meenemen en afwerpen van atoomprojectielen.

Gezien de mededelingen, dat de raketten en geleide projectielen vóór april 1958 in Nederland aanwezig zullen zijn, en het personeel deels in de V.S., doch grotendeels in Duitsland in de praktijk zal worden opgeleid, mag worden aangenomen dat de opleiding van het betrokken personeel binnen afzienbare tijd ter hand zal worden genomen, opdat de eenheden zo spoedig mogelijk na het beschikbaar komen van het materieel geformeerd kunnen worden. Het feit dat de inzet — technisch bezien — volgend voorjaar mogelijk is, betekent dat ook de takticus dan voldoende geoefend moet zijn in het gebruik van deze projectielen.

Teneinde de voor de studie van het onderwerp noodzakelijke gedachtenwisseling te openen, zal in het onderstaande worden getracht in

een tactisch-applicatorische studie enige facetten van de planning en coördinatie bij A-wapeninzet in de aanval uit te werken. Met opzet is de aanval gekozen, omdat hierbij de problemen het duidelijkste naar voren komen. De studie zelf zal zich in hoofdzaak bepalen tot de planning op legerkorpsniveau.

Algemene oorlogstoestand

Begin juni rukten RODE troepen BLAUWLAND binnen. Zowel ROOD als BLAUW maakten op beperkte schaal gebruik van A-wapens. BLAUW slaagde erin de RODE opmars tot staan te brengen en is — dank zij uit het achterland aangevoerde versterkingen— gereed over enige dagen een tegenoffensief, gesteund door A-wapens, uit te voeren.

De RODE en de BLAUWE luchtmacht hebben reeds zware verliezen geleden. BLAUW is in staat plaatselijk het luchtoverwicht te verkrijgen en dit tijdelijk te handhaven.

Bijzondere oorlogstoestand blauw

3 Lk, bestaande uit 2, 7 en 9 Infdiv, 10 Padiv alsmede de nodige legerkorpsstroepen (onder meer 661 en 622 Afdeling 762 mm raketwerper (Honest John) en 671 en 672 Afdeling 8" houwitser) bevindt zich in legerreserve in het gebied NASSAUVILLE - ORANJESTAD (zie afb. 1).

Het is thans 15 aug. C-3 Lk ontving te 151200 aug opdracht op 19 aug de vijandelijke stelling in het vak van 2 Lk te doorbreken en zich in het bezit te stellen van het knooppunt van wegen en spoorwegen, WILLEMSTAD. Voor de uitvoering van deze operatie worden aan C-3 Lk drieëntwintig Honest John projectielen (waarvan acht met 40 kt A-lading, vijf met 20 kt A-lading en tien met conventionele lading) alsmede drie „atomic warheads” van 20 kt voor 8" houwitser projectielen ter beschikking gesteld.

Gang van zaken op Cp-3Lk

Na ontvangst van bovenstaande opdracht stelt C-3 Lk zijn staf op de hoogte van de komende operatie en geeft hij zijn richtlijnen. Deze zijn uiteraard gebaseerd op de hem op dit tijdstip bekende gegevens inzake vijand, terrein, enz. Deze gegevens kunnen afkomstig zijn van zijn staf, van eigen waarneming, of uit andere bronnen. Voorts geeft C-3 Lk zijn staf opdracht waarschuwingsbevelen te verzenden. In deze waarschuwingsbevelen wordt o.m. de opdracht van 3 Lk bekend gemaakt en worden de divisiecommandanten ontboden voor deelname aan de inleidende stafbespreking te 151400 aug.

De richtlijnen, welke C-3 Lk aan zijn staf verstrekt, luiden als volgt:

„Ik wens dat de volgende twee mogelijke wijzen van optreden nader worden geanalyseerd:

1. Doorbreking met behulp van A-wapensteun van beide vijandelijke verdedigingszones en nemen van het legerkorpsdoel door de pantserdivisie, gevolgd door een gemotoriseerde infanteriedivisie. Openhouden en verbreden van de geslagen bres door één infanteriedivisie.

De af te geven A-wapensteun moet tenminste resulteren in 60% verliezen aan personeel van de onder vuur te nemen eenheden. Wegen mogen niet geblokkeerd raken.

2. Doorbreking van de voorste vijandelijke verdedigingszone door één infanteriedivisie met behulp van A-wapensteun, gevolgd door doorbreking van de tweede vijandelijke verdedigingszone en het nemen van het legerkorpsdoel door de pantserdivisie met behulp van A-wapensteun, waarbij de infanteriedivisies de geslagen bres verbreden en het terrein zuiveren.

Aan de met A-wapens onder vuur te nemen doelen moet in de eerste verdedigingszone ten minste 40% verliezen aan personeel worden toegebracht, in de tweede verdedigingszone ten minste 60% verliezen aan personeel. Ook in dit geval mogen de wegen niet geblokkeerd raken.

Aangezien wij over te weinig gegevens beschikken omtrent vijandelijke reserves achter de tweede verdedigingszone, wil ik minimaal vijf A-wapens in reserve houden voor het aangrijpen van gelegenheidsdoelen.

Voor veiligheidspercentage eigen troepen verwijs ik voor beide gevallen naar de vaste orders¹⁾. Er mag geen residuaire radio-activiteit ontstaan."

Teneinde de „specialweaponsofficer" (in dit artikel verder A-wapenofficier te noemen) in staat te stellen zijn globale doelanalyse te maken, is het nodig, dat G2 hem alle gegevens omtrent vijand, terrein en weer verstrekt, welke thans bekend zijn en dat G3 hem de richtlijnen van C-3 Lk mededeelt alsmede de A-doelen en/of doelengebieden welke in verband met de eigen mogelijke wijzen van optreden op de inleidende stafbespreking in beschouwing zullen worden genomen.

In deze situatie was uiteraard G2 reeds op de hoogte van de algemene toestand in het legervak. De gegevens, welke hij nu van G2-1 Lr ontvangt, zijn dus aanvullende en eventueel meer gedetailleerde gegevens.

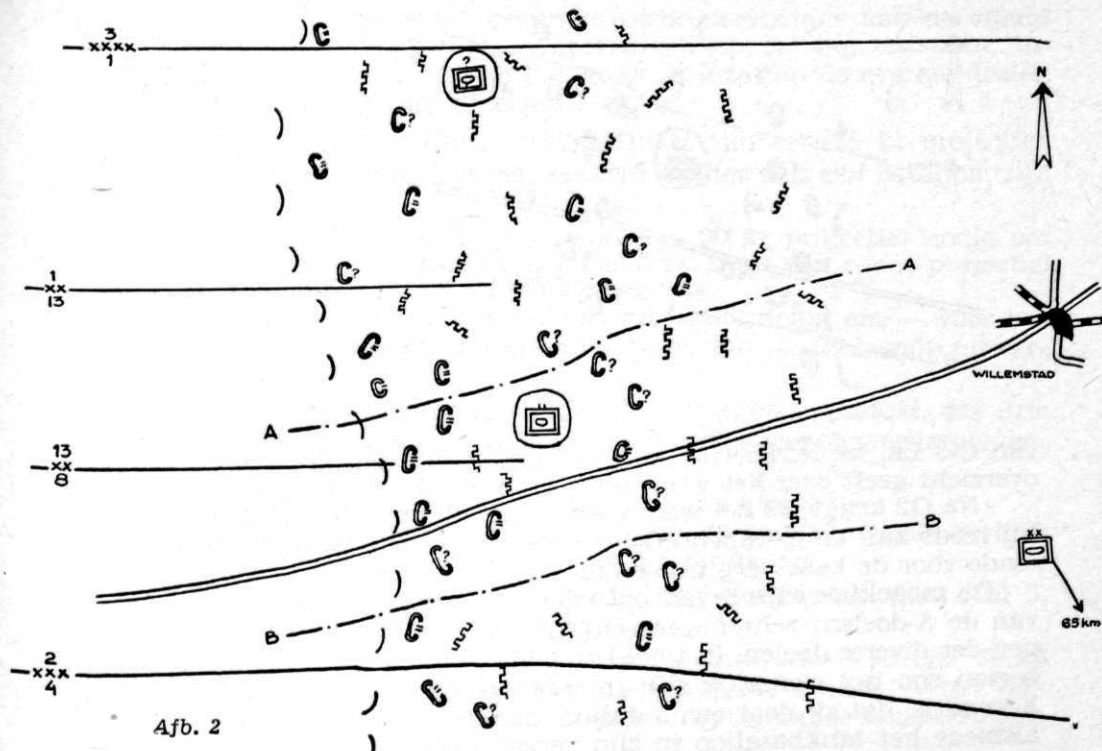
De thans aan G2 bekende dispositie van ROOD is aangegeven in afb. 2. De op deze schets voorkomende graafwerken bestaan blijkens verkregen gegevens (voornamelijk luchtfoto's) alle uit voorbereide, mogelijk reeds thans bezette, bataljonssteunpunten. Voorts heeft G2 bericht ontvangen, dat het weer in de komende twee weken hoogstwaarschijnlijk droog en zonnig blijft en een matige wind uit zw-richting kan worden verwacht. Hij concludeert hieruit, dat het weer gunstig is voor A-wapeninzet.

Ook heeft G2 uitvoerige gegevens over het terrein ontvangen waaruit blijkt, dat dit noch ten aanzien van de manoeuermogelijkheden noch ten aanzien van de mogelijkheden van A-wapeninzet bijzondere aspecten biedt. (Nadere details worden uit praktische overwegingen hier verder buiten beschouwing gelaten).

Na bestudering van de richtlijnen door G2 en G3 gezamenlijk, wordt de A-wapenofficier in de G2/G3-tent ontboden. Staande voor de G2-overzichtskaart deelt G3 hem eerst de opdracht voor 3 Lk en de richtlijnen van C-3 Lk mede en vervolgt dan:

„Uit de gegevens, die je hier op de kaart ziet, blijkt dat de vijandelijke verdedigingszones — voor zover liggende binnen het ons toegevozen vak — één aaneengesloten geheel vormen. Omvatting is dus in dit geval niet mogelijk. Voor wat betreft de derhalve noodzakelijke door-

¹⁾ Volgens de vaste orders van 3 Lk bedraagt het veiligheidspercentage eigen troepen 99,9%.

breking weten we nu reeds, dat de beschikbare A-wapensteun zodanig is, dat de doorbreking op ieder gewenst punt mogelijk is.

Aangezien in de verdedigingszones — voor zover bekend — geen uitgesproken sterke of zwakke plaatsen voorkomen, is dus het meest gewenste punt van doorbreking daar gelegen, waar de A-wapensteun het beste kan worden uitgebuit door mobiele troepen. Dit punt is zonder twijfel gelegen in de omgeving van de grote weg ORANJESTAD—WILLEMSTAD. Wil voor de inleidende stafbespreking de doelen gelegen tussen de lijnen AA en BB (zie afb. 2) aan een globale doelanalyse onderwerpen. Van G3-1Lr heb ik intussen vernomen, dat zij maatregelen zullen nemen tegen de vijandelijke pantserdivisie.”

De A-wapenofficier zet zich nu aan het uitvoeren van deze opdracht. Hiertoe maakt hij gebruik van mallen, welke het hem mogelijk maken de globale uitwerking van verschillende soorten wapens snel af te lezen.

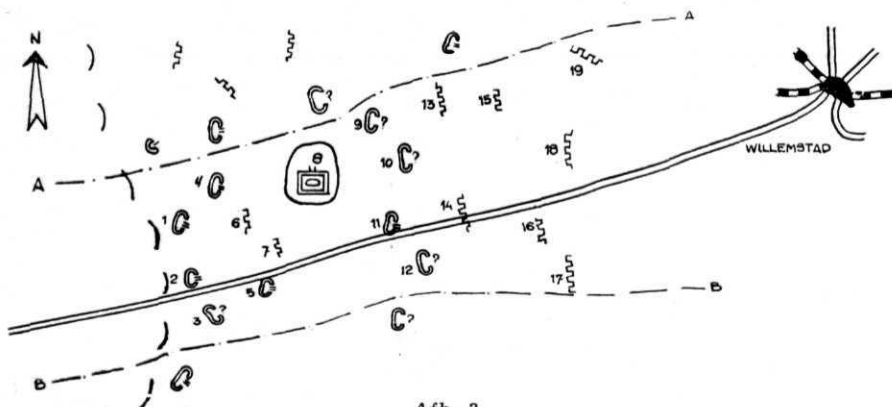
Te 151400 aug opent CS-3 Lk de inleidende stafbespreking. Aanwezig zijn:

- de hoofden van de secties G1 t/m G4,
- de A-wapenofficier,
- de legerkorpsartilleriecommandant,
- de legerkorpsgenieofficier,
- de divisiecommandanten,
- de air liaisonofficier en

liaisonofficiëren van de 661 en 662 Afd 762 mm rakw.

De Chef Staf deelt de opdracht aan 3 Lk, alsmede de richtlijnen

Afb. 3

van C-3 Lk, mede. Hierna geeft hij het woord aan G2, die een globaal overzicht geeft over het weer, het terrein en de situatie bij de vijand.

Na G2 krijgt G3 het woord, die in deze bespreking zal herhalen, wat hij reeds aan de A-wapenofficier heeft medegedeeld. G3 — zich opstellende voor de kaartvergroting (zie afb. 3) — vervolgt dan:

„De mogelijke wijzen van optreden hebben geen invloed op de keuze van de A-doelen; echter waarschijnlijk wel op het tijdstip van aangrijpen der diverse doelen. In totaal zijn 16 A-wapens beschikbaar. Taktisch bezien zou het wenselijk zijn in ieder geval de steunpunten, waarvan bekend is, dat zij door een bataljon zijn bezet (doelen 1, 2, 4, 5 en 11), alsmede het tankbataljon in zijn verzamelgebied (doel 8), door middel van een A-wapen uit te schakelen. Voorts komen ook de steunpunten 3, 9, 10 en 12 in aanmerking voor beschieting door A-wapens, aangezien zij zodanig zijn gelegen, dat zij — ook zou hun bezetting slechts uit een versterkte tirailleurcompagnie bestaan — onze opmars naar WILLEMSTAD in ernstige mate kunnen vertragen. Tenslotte is het gewenst om voor de doelen 6, 7 en 13 t/m 19 enige A-wapens in reserve te hebben, teneinde deze te kunnen inzetten indien blijkt, dat deze voorbereide bataljonssteunpunten wel zijn bezet. Gezien de hoeveelheid A-wapens, die ons voor deze operatie ter beschikking staat, moeten we echter tot een keuze komen.

Alvorens op de tactische aspecten door te gaan, wil ik eerst gaarne van de A-wapenofficier horen, welke zijn mening is inzake de technische aspecten van de inzet van A-wapens op de genoemde doelen.”

De A-wapenofficier brengt het volgende in het midden ²⁾:

„Weer en terrein geven geen moeilijkheden voor de A-wapeninzet. Indien ik nu de doelen stuk voor stuk de revue mag laten passeren, kan ik u het volgende mededelen. De doelen 1 en 2 liggen zo dicht bij de voorste lijn van onze eigen troepen, dat bij inzet van A-wapens — zelfs indien verschoten met de 8" hw — de veiligheid van de eigen troepen niet meer voldoet aan de eisen, vastgelegd in de vaste orders. Zou het nulpunt van de in te zetten A-wapens zover naar het oosten worden verschoven, dat wel aan de veiligheidseis wordt voldaan, dan wordt niet

²⁾ Waar in het vervolg aan een bepaald wapen (aantal kt) een bepaalde uitwerking wordt verbonden, is dit gebaseerd op ongeclassificeerde gegevens, c.q. op fantasie

langer het door de generaal gewenste verliespercentage aan de vijand toegebracht. Bovendien zullen versperringen op de weg ontstaan, indien op doel 2 een A-wapen wordt ingezet. A-inzet op de overige doelen levert geen gevaar op voor de eigen troepen.

De oppervlakte van doel 3 eist de inzet van een 20 kt projectiel, ook al zou dit steunpunt door een eenheid kleiner dan een bataljon, zijn bezet.

Voor de doelen 4 en 5 is voor ieder een 20 kt projectiel nodig om aan de gestelde eisen te voldoen. Bij doel 5 zal inzet van een A-projectiel echter resulteren in een kleine wegversperring.

Voor de doelen 6 en 7 is een 20 kt projectiel nodig om — voor het geval dat deze voorbereide steunpunten bezet zijn — voldoende uitwerking te verkrijgen.

Doel 8 (het tankbataljon) is zodanig verspreid opgesteld, dat drie projectielen van 40 kt nodig zullen zijn om het gewenste verliespercentage te bereiken.

Voor de doelen 9 en 10 geldt hetzelfde als voor doel 3.

Inzet van een projectiel van 20 kt op doel 11 bereikt wel het verliespercentage, maar geeft enige versperringen op de weg.

Voor de doelen 12 en 13 geldt wederom hetzelfde als voor doel 3, maar hier is een 40 kt projectiel nodig.

Als op doel 14 een A-projectiel wordt ingezet, moet dit een 20 kt zijn — om voor het geval dit voorbereide steunpunt is bezet — het vereiste verliespercentage te bereiken. Er zullen echter zware versperringen op de weg ontstaan.

Voor de doelen 15 en 16 geldt hetzelfde als voor de doelen 6 en 7.

Tenslotte geldt voor de doelen 17, 18 en 19 hetzelfde als voor de doelen 12 en 13.”

G3, wederom het woord nemende, concludeert nu: „Aan de tactische wenselijkheid van de inzet van A-wapens op de doelen 1 en 2 kan op technische gronden niet worden voldaan. De generaal wenst bepaaldelijk niet, dat het veiligheidspercentage eigen troepen wordt verlaagd. Bovendien heeft de legercommandant voor deze actie verboden, dat eigen troepen vlak voor het begin van onze aanval over enige afstand teruggaan. Er mag niet het minste risico worden gelopen, dat de verassing wordt prijs gegeven.

Bij inzet van A-wapens op de doelen 5, 11 en 14 zullen wegversperringen ontstaan. Aangezien deze bij de doelen 5 en 11 klein zullen zijn en tactisch bezien inzet van A-wapens tegen deze doelen zeer wenselijk is, zou ik aan de legerkorpsgenieofficier willen vragen, of hij van mening is, dat de schade snel kan worden hersteld.”

De legerkorpsgenieofficier antwoordt: „Schade zal hier slechts worden veroorzaakt over een paar honderd meter weg door puin van de langs de weg staande huizen, welke worden vernield. Deze versperringen kunnen snel met behulp van bij de betrokken divisie aanwezige bulldozers worden geruimd.”

G3: „Dank U. We kunnen dus concluderen, dat de versperringen, die op de weg zullen ontstaan niet van invloed zullen zijn op de operatie. Het feit, dat obstakels worden opgeworpen is echter in strijd met de

richtlijnen van de commandant, zodat een nadere beslissing van de generaal nodig is. Maar nu doel 14. Wat denkt u daarvan?"

Lkgnoff: „Gezien de lintbebouwing ter plaatse kan worden verwacht dat over ten minste 3 à 4 km puinversperringen ontstaan. Om deze schade te kunnen herstellen, zal ik mechanische uitrusting en kipauto's moeten aantrekken. Ik schat dat ik ongeveer anderhalve dag nodig heb om de weg weer berijdbaar te maken.”

G3: „Doel 14 kunnen we dus meteen laten vallen als potentieel atoomdoel. Aangezien ook de doelen 1 en 2 als A-doelen zijn uitgeschaald, is het aantal van zestien A-wapens voldoende om alle steunpunten waarvan thans bekend is, dat zij bezet zijn alsmede het tankbataljon onder vuur te nemen. Voor gelegenheidsdoelen blijven dan nog zes A-wapens over.”

CS: „Accoord. Ik zal de generaal vragen ten aanzien van de doelen 5 en 11 van zijn richtlijnen te mogen afwijken. De doelen 1 en 2 en 14 zullen dus alleen met conventionele vuursteunmiddelen mogen worden aangegrepen. Acht de lkac het mogelijk deze doelen met Honest John-projectielen, voorzien van conventionele lading, aan te grijpen?"

Lkac: „Voor het aangrijpen van de doelen 1 en 2 is de spreiding te groot. Doel 14 zou zich qua aard van het doel (steunpunt, gebouwd in en om huizen) uitstekend lenen voor inzet van een Honest John-projectiel, mits met ondergronds springpunt. De 675 kg zware explosieve kop veroorzaakt dan echter grote ravage aan de weg. Een bovengronds springpunt zal wel huizen doen ineensorten, maar heeft waarschijnlijk betrekkelijk geringe uitwerking op het goed ingegraven vijandelijk personeel. Ik zou willen adviseren de Honest John-projectielen met conventionele lading te reserveren voor het onder vuur nemen van die gelegenheidsdoelen, waarvoor het aantal A-wapens niet toereikend blijkt te zijn.”

CS: „Dank u voor uw advies. Heeft nog een der andere heren iets op te merken? Zo niet, dan verzoek ik G3 de A-wapenofficier op te dragen van alle doelen met uitzondering van doel 1, 2 en 14 een gedetailleerde doelanalyse op te maken. Het is nu 1430. Ik verwacht de leden van mijn staf te 1700 hier terug voor de stafbespreking. U hoeft uw beoordelingen van de toestand niet schriftelijk op te maken. G3, wilt u ervoor zorgen, dat de verbindingsofficier ook bij die bespreking aanwezig is? Ik dank u allen voor uw aanwezigheid.”

De A-wapenofficier stelt nu de gedetailleerde doelanalyses op en doet deze toekomen aan G1 t/m G4, de legerkorpsartilleriecommandant, de legerkorpsgenieofficier en de divisiecommandanten. (Deze laatsten hebben de gedetailleerde doelanalyses nodig om straks — na de ontvangst van hun opdracht — hun manoeuvreplan te kunnen vaststellen).

Het is nu 151700 aug. De betrokken stafofficieren hebben zich verzameld voor de stafbespreking, welke onder leiding van de chef staf plaats vindt. Na binnenkomst van de legerkorpscommandant geeft de chef staf het woord aan G3, die mondeling zijn beoordeling van de toestand uiteenzet, daarbij geassisteerd door G2.

Na afloop van deze uiteenzetting vat de legerkorpscommandant de belangrijkste elementen als volgt samen:

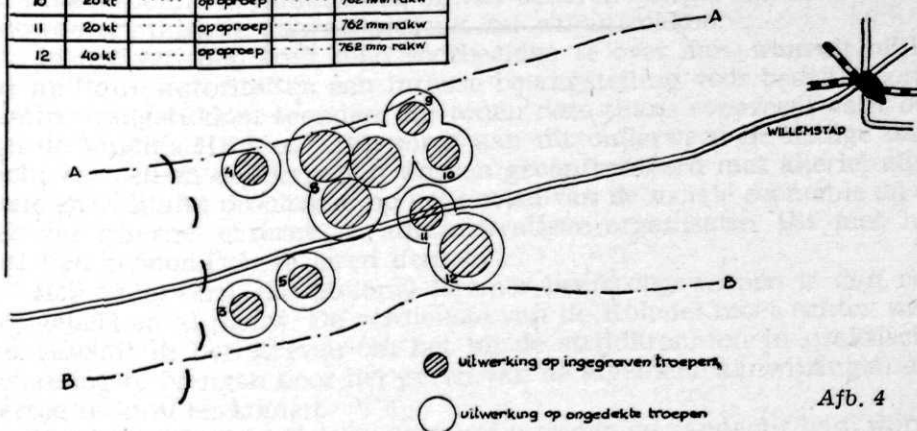
„Ik ben het volledig eens met de conclusie van G3, dat — aangezien de doelen 1 en 2 conventioneel moeten worden aangegrepen — het inbreken in de voorste vijandelijke verdedigingszone een taak is voor de infanterie. De verdere doorbreking van deze zone en van de tweede zone kan met aanzienlijke steun van A-wapens geschieden. Het effect hiervan moet onmiddellijk worden uitgebuit en de pantserdivisie is daarvoor het aangewezen onderdeel. Door op deze wijze snel door te stoten, vermijden wij concentraties aan eigen zijde en bieden wij de vijand zo min mogelijk kans zijn A-wapens met nuttig effect tegen ons in te zetten. Hebben wij WILLEMSTAD eenmaal in handen, dan staat de vijand voor de keus óf zijn stelling op te geven, óf in de huidige stelling te worden vernietigd. Mijn besluit is dus:

„3 Lk breekt in de vroege morgen van 19 aug na een voorbereidende A-wapenbeschieting in de omgeving van de grote weg ORANJESTAD—WILLEMSTAD in de vijandelijke eerste verdedigingszone in met een infanteriedivisie, welke zich in het bezit stelt van de doelen 1, 2 en 3.

Op mijn bevel wordt door de pantserdivisie, gevolgd door een gemotoriseerde infanteriedivisie de doorbreking van de eerste zone voortgezet, de tweede zone doorbroken en WILLEMSTAD genomen.

Voor wat betreft de te verlenen A-wapensteun ga ik accoord met het voorstel van G3.” (Zie afb. 4).

Doel	Wapen	Gewest nulpunt	Tijdstip	Spring hoogte	Inzetmiddel
3	20 kt	.....	U-30	.....	8" hw
4	20 kt	.....	U-30	.....	8" hw
5	20 kt	.....	U-30	.....	8" hw
8	3x40 kt	.....	U-30	.....	762 mm rakw
9	20 kt	.....	op oproep	.....	762 mm rakw
10	20 kt	.....	op oproep	.....	762 mm rakw
11	20 kt	.....	op oproep	.....	762 mm rakw
12	40 kt	.....	op oproep	.....	762 mm rakw

Afb. 4

De staf zendt nu waarschuwingsbevelen uit aan de ondercommandanten. Hierin wordt o.a. aan de betrokken divisiecommandanten opgedragen uiterlijk 161800 aug hun wensen ten aanzien van de aan hun manoeuvreplan te verlenen vuursteun in te dienen.

Inmiddels begint de staf met het opstellen der plannen, welke worden vervolledigd na ontvangst van de aanbevelingen van de divisiecommandanten.

Nadat de goedkeuring van de legerkorpscommandant is verkregen, worden in de loop van 17 aug de bevelen opgemaakt en verzonden.

In de loop van de volgende dagen zullen de stafofficieren — ieder op hun eigen gebied — de uitvoering van de bevelen controleren, waar nodig toelichtingen verstrekken en eventueel hulp verlenen.

Het vaststellen van de daadwerkelijke schade geschiedt uiteraard eerst tijdens de actie.

Nabeschuwing

In het vorenstaande is getracht aan de hand van een voorbeeld enige ideeën uit te werken over de gang van zaken bij een staf van een grote eenheid, welke een aanval voorbereidt, die door A-wapens zal worden gesteund. Voor het doel van deze studie is aangenomen, dat voor de onderhavige operatie over een zeker aantal A-wapens werd beschikt. In hoeverre dit in overeenstemming is met de huidige of nabije werkelijkheid is dezerzijds onbekend. Voor de wijze van plannen is het van geen belang over hoeveel A-wapens in een bepaald geval wordt beschikt, tenzij met op alle niveaus over een ongelimiteerd aantal kan beschikken.

Wij hopen met het schrijven van dit artikel mede een stoot te hebben gegeven tot de gedachtenvorming ten onzent over deze zo nieuwe materie, waarmede wij in de naaste toekomst zullen worden geconfronteerd.

HET LEGER

en de moderne bedrijfsvoering

Was Von Moltke modern?

door P. G. G. FREDERIKS, Kapitein der Militaire Administratie,
Leraar aan de Hogere Krijgsschool.

De artikelen van de Kolonel der Artillerie H. C h. K r e m e r, enige maanden geleden in De Militaire Spectator opgenomen, zouden de indruk kunnen wekken, dat deze hoofdofficier eens anders vakgebied betrad, zoals men thans zou kunnen menen, dat een officier van de militaire administratie zich zou gaan wagen aan een strategische beschouwing over de Frans-Duitse oorlog van 1870.

Beide indrukken zijn onjuist.

Ik weet mij zeker de spreekbuis van een groot aantal officieren, mede van de militaire administratie, als ik zeg dat, wat Kolonel Kremer heeft geschreven, van harte wordt toegejuicht. Vooral ook, omdat deze stem „uit de troep” komt en men dus mag aannemen, dat bij de legeronderdelen *zelf* de behoefte aan toepassing van de bedrijfseconomische beginselen wordt gevoeld.

Tengevolge van deze mentaliteit zal de vakspecialist, i.c. de militaire deskundige op het gebied der bedrijfseconomie, niet meer worden gezien als een pottenkijker, doch als een medewerker, van wiens adviezen de verantwoordelijke commandant, bij het beheren van de aan hem toevertrouwde organisatie gaarne gebruik zal willen maken.

In het verleden treft men voorbeelden te over aan, waaruit blijkt, dat militaire autoriteiten een intense belangstelling voor bedrijfseconomische vraagstukken toonden. Zij tonen deze thans evenzeer, want ook aan de huidige HKS en LSS wordt aan dit onderwerp de nodige aandacht besteed en de leerlingen worden geconfronteerd met allerlei algemene en militaire problemen op het gebied van de sociale economie en de leer der interne, externe en administratieve organisatie. Dit met het doel hen economisch te leren denken.

Het onderwerp, dat Kolonel Kremer heeft opgeworpen is dan ook niet geheel en al nieuw. De verdienste van de Kolonel moet echter worden gezocht in het streven om het bij de strijdkrachten in praktische toepassing te brengen door het geven van de algemene aanwijzingen om hiertoe te kunnen komen.

Dat het onderwerp zelve ook in het verleden de aandacht had, wordt bewezen door het feit dat reeds V o n M o l t k e in dit opzicht actief was.

Zij, die zich wel eens hebben bezig gehouden met de bestudering van het Leerstuk der Organisatie als onderdeel van de Bedrijfseconomische Wetenschap, weten dat het H a r r i n g t o n E m e r s o n — de man, die de zg. staforganisatie op zijn naam heeft staan — bij de bestudering van de Frans-Duitse oorlog van 1870 was opgevallen, dat het Duitse leger efficiënter werkte dan het Franse. Emerson meende,

dat de superieure organisatie van het Duitse leger moest worden toegeschreven aan het stelsel dat door Von Moltke was ingevoerd en waarbij allerlei specialisten, in de vorm van een staf, aan de legerleiding waren toegevoegd. Deze staf had bij het leger een voorbereidende en adviserende taak te vervullen. Emerson paste dit idee van een staf toe op de organisatie van de *bedrijven* (zie zijn in 1912 verschenen boek: „*The twelve principles of efficiency*”). Typerend was, dat hij het gebrek aan efficiency van het lineaire stelsel (de lijnorganisatie met een sterk gecentraliseerd karakter) zag in de organisatie van de leiding in het algemeen en wel van de opperste leiding in het bijzonder.

Nu mag hieruit geenszins de conclusie worden getrokken dat, vanaf het moment waarop een voorbeeld aan het civiele bedrijfsleven werd gegeven, het leger immuun zou zijn gebleven voor alles wat op bedrijfs-economisch en overeenkomstig gebied door het bedrijfsleven werd bereikt. Wel valt het op, dat de activiteit, betoond voor de wetenschappelijke oplossing van een aantal problemen, opgekomen bij het civiele bedrijfsleven en de overheid en over het algemeen van gelijksoortige aard bij het leger zijnde, van civiele instanties dan wel personen kwam. Zo hield in 1949 professor A. M e y, bij het aanvaarden van het ambt van hoogleraar te Amsterdam zijn inaugurele rede getiteld: „*De betekenis van de bedrijfshuishoudkunde voor de organisatie van het overheidsbestuur*”. In deze rede wordt het decentralisatieprobleem met zijn delegatie van taken en bevoegdheden, inherent aan het besturen van een organisatie van enige omvang speciaal met betrekking tot de overheid, besproken.

De theorie der bedrijfseconomie leert in haar onderdeel „organisatieleer” dat, bij het toenemen van omvang en samengesteldheid van de huishouding, waartoe ook een legeronderdeel moet worden gerekend, de opperste leiding — en het doet er niet toe op welk niveau zich deze bevindt — zich meer en meer moet beperken tot de constituerende arbeid en de hoogste bevelvoering, hetwelk noodzakelijkerwijs delegatie van taken en bevoegdheden impliceert.

Daarbij moeten de interne organisatie der huishouding en het administratieve apparaat aan bepaalde eisen voldoen, teneinde de leider in staat te stellen om, bij de vereiste delegatie van initiatieven, verzekerd te zijn van de eenheid van conceptie in het beleid, opdat hij, als drager van beleid, zelf de verantwoordelijkheid kan nemen voor de taak, welke hem door hogere organen is opgedragen.

Voor een dergelijke delegatie zullen dan door de hogere leiding normen moeten worden gesteld in de vorm van (taakstellende) begrotingen, die een juist kosteninzicht als grondslag moeten hebben. Normen overigens, die door de uitvoerder zullen moeten worden aanvaard in die zin, dat hij bij het tot stand komen daarvan moet worden betrokken, wil hij — en dat leert ons de bedrijfspsychologie — geïnteresseerd zijn bij die normen. Kostenbesef wordt daardoor automatisch aangekweekt en onverschilligheid dienaangaande vermeden.

De interne verslaglegging (de administratie) als „*a tool of management*” moet daarbij zodanig worden ingericht, dat de normen, i.c. de toegestane kosten, worden geplaatst tegenover de werkelijke offers. De rapporten, welke deze gegevens bevatten, zullen op korte termijn over een afgelopen periode aan de leiding moeten worden voorgelegd, ten-

einde deze in staat te stellen om te beoordelen hoe — in hoofdlijnen — de gedelegeerde initiatieven werden uitgevoerd en of die uitvoering in het kader van het algemene huishoudplan is gebleven. Door een dergelijk administratie-apparaat ter informatie en ter controle in te voeren, verschaft men de leiding ener omvangrijke huishouding — van welke aard haar bedrijvigheid ook zij — het instrument om de gang van zaken te beheersen, ondanks het — uit de omvang volgende — delegeren van initiatieven en de daarmee verbonden vrijheden in de taken der subalterne leiding.

Het slot van Mey's rede geef ik hier letterlijk weer: *Schmalenbach's* (een zeer bekend Duits econoom) *klacht omtrent het ontbreken van „spezifisch wirtschaftlich geschulte Oberbeamten“ en over ontbrekend economisch inzicht bij militaire autoriteiten, zal — wat ons land aangaat — tot de geschiedenis gaan behoren.* (Het is mij uit de zinsbouw niet duidelijk geworden of prof. Mey zijn uitspraak in voorspellende zin heeft bedoeld dan wel dat deze werd gebaseerd op concrete feiten). *Het is geen andere bedrijfseconomie welke hiertoe nodig is; dezelfde beginselen, welke hun waarheid bewezen hebben in de categorieën van de bedrijvigheid der industriële voortbrenging zijn het, die de grondslag zullen vormen en de hulpmiddelen zullen leveren voor het doelmatig besturen van die categorieën van bedrijvigheid, die onder rechtstreekse overheidsleiding staan.*

Op een der efficiencydagen in 1952 georganiseerd door het Nederlands Instituut voor Efficiency, werd het probleem van het opwekken van kostenbesef behandeld. Een deel daarvan was speciaal gewijd aan de vergroting van het kostenbesef bij het overheidspersoneel. Naast het aangeven van een aantal factoren, die van nature remmend werken op een ontwikkeling van het kostenbesef bij overheidspersoneel, werden maatregelen tot verbetering aangegeven, die lagen op het gebied van de opvoedende voorlichting, van de personeelspolitiek dan wel van organisatorische aard waren.

Vermelding verdient ook nog de taak, in 1953 opgedragen aan de Staatscommissie „Opleiding van deskundigen op het gebied van leiding en organisatie van bedrijven (en overheid)“ (de zg. Commissie de Vries) inhoudende: *„advies uit te brengen inzake de wijze waarop het onderwijs meer dan tot dusverre kan worden gericht op de opleiding van leidinggevende functionarissen enerzijds en van organisatiedeskundigen anderzijds. Voor beide categorieën op het universitaire en op het middelbare niveau“.* De Commissie kwam tot de conclusie, dat een verbetering van de produktiviteit in Nederland slechts te bereiken is, als daarvoor begrip bestaat bij degenen, die de algemene leiding der bedrijven vormen. Zij immers moeten de specialisten aan het werk zetten, het onderzoek der specialisten met hun gezag steunen en tenslotte de uitgebrachte adviezen in daden omzetten. Weliswaar leveren de universiteiten en hogescholen economen, juristen, ingenieurs, wier specialistische kennis voor het bedrijfsleven onmisbaar is, maar degenen onder hen, die een plaats in de algemene ondernemingsleiding willen zoeken, komen betrekkelijk ongewapend te staan tegenover verschillende aspecten daarvan. Derhalve moet, meer dan tot dusverre is geschied, het economisch en technisch hoger onderwijs op de vraagstukken, die verband houden met een doelmatige bedrijfsleiding en bedrijfsorganisatie, worden in-

gesteld. De Commissie komt voorts tot de conclusie, dat er ten aanzien van haar aanbevelingen geen reden was onderscheid te maken tussen functionarissen in de overheidssector en het particuliere bedrijfsleven. Volgens de heer *Reinoud*, in het Maandblad voor Accountancy en Bedrijfshuishoudkunde, een juiste conclusie, omdat de eisen, die aan beide functionarissen worden gesteld, althans zouden moeten worden gesteld, inderdaad nagenoeg dezelfde zijn, hoezeer dit overigens nog altijd te weinig wordt ingezien.

Ziedaar enkele grepen uit datgene, waarvoor reeds buiten het leger belangstelling werd gevraagd. En nu tenslotte nog dit:

Er wordt veel geschreven en misschien nog meer gesproken over het begrip verantwoordelijkheid van de commandant. Uit hetgeen hierboven reeds werd opgemerkt is inherent aan verantwoordelijkheid, een goede organisatie, waardoor die verantwoordelijkheid kan worden gedragen.

In gedachten hoorde ik verschillende commandanten bij het lezen van het zogenaamde „wilde” idee van Kolonel Kremer al zeggen: „Nog meer verantwoordelijkheid en zij is alhaast niet te dragen!”

Nu ben ik mij — evenals waarschijnlijk Kolonel Kremer — bewust van het feit, dat het gemakkelijker is een doel te stellen, dan concreet aan te geven, hoe dat doel kan worden bereikt. Met het bovenstaande hoop ik echter belangstelling te hebben opgewekt voor het tijdig kennisnemen van problemen, die analoog aan die van het leger, reeds de aandacht hadden van civiele autoriteiten en daardoor gemakkelijker tot een oplossing kunnen worden gebracht.

Er is echter nog meer, waardoor het doel kan worden bereikt. En hierbij moet ik wederom een greep doen uit de daaromtrent zo rijke literatuur. Het is het pleidooi dat prof. v. d. *Schroeff*, hoogleraar in de bedrijfseconomie heeft gehouden voor de instelling van de „controllersfunctie”. Deze staf- en tegelijkertijd lijnfunctionaris heeft tot taak de leiding bij te staan terzake van het geven van bedrijfseconomische adviezen, adviezen op administratief organisatorisch gebied en overigens die onderzoeken te verrichten, die kunnen bijdragen tot verbetering van de produktiviteit. Hij vormt het economisch geweten van het bedrijf en de bewaker van de efficiency in zijn hulp- en adviesfunctie ten aanzien van de leider. Bij het vaststellen van de normen en de opbouw van het administratieve apparaat dient hij er daarbij voor te zorgen, *dat men geen gulden uitgeeft om een dubbeltje te bewaken.*

Wordt het nu niet tijd om voor de vervulling van die functie, waaraan nu eenmaal behoefte blijkt te bestaan, de officier van de militaire administratie, meer dan tot nu toe geschiedde, in te schakelen? Hij is immers, door zijn gevolgde cursus Hogere Vorming, de man die de commandant kan assisteren in het opstellen van normen, teneinde tot de zo gewenste en noodzakelijke delegatie van taken en bevoegdheden te geraken. Bij het opstellen dier normen — onder leiding van de commandant en in samenwerking met alle daarbij geïnteresseerden — wordt het kosteninzicht vergroot en de kostenverantwoordelijkheid alsmede het kostenbesef aangekweekt.

Het administratieve apparaat, zal zodanig ge(re)organiseerd moeten worden, dat niet alleen de opbouw van een juiste norm kan worden bereikt, doch ook dat afwijkingen van die norm (de verlies en winst)

op korte termijn zichtbaar worden, waardoor het controlerend en corrigerend element van de leiding wordt geëffectueerd.

Von Moltke was modern, laten wij proberen de achterstand in te halen!

Naschrift van de redactie.

Het is verheugend te bemerken, dat de officieren van de MA — ondanks (of wellicht: dank zij?) de zware belasting van een cursus Hogere Vorming naast hun veelal omvangrijke dagtaak — zó enthousiast zijn voor hun bedrijfseconomische functie, dat schrijver (naar aan te nemen als spreekbuis van deze officieren) tot uitbreiding van deze taak adviseert.

Hij kan zich verheugen: *wederom* is een stap in deze richting gedaan.

De chef van de Generale Staf heeft richtlijnen voor kostenbesparing (in de samenstelling waarvan Kolonel Kremer een belangrijk aandeel heeft gehad) uitgegeven en daarbij het instellen van kostenoverzichten aangekondigd. Bij de samenstelling en analyse daarvan zullen de officieren van de MA nauw worden betrokken.

Uit de buitenlandse vakpers

De grote eenheden van de West-Europese landstrijdkrachten

De verschillende landen zijn bezig hun landstrijdkrachten te reorganiseren. Alle organisaties dragen een voorlopig karakter terwijl een groot deel van het voor de atoomoorlogvoering onmisbare materieel nog ontbreekt. De ontwikkeling van de atoomwapens zal zonder twijfel nog verdere evoluties in de organisatie der grote eenheden met zich mede brengen.

De Amerikaanse „*pentomic infantry division*” met een sterkte van 14.000 man bestaat uit 5 regimentegevechtsgroepen van ca 1500 man. Elke gevechtsgroep bestaat uit een staf en verzorgingscompagnie, een ostcie (105 mm/4.2 inch en M56) en 4 tircien van 4 tirpeln en een ospel (81 mr en 106 mm tl). De tanks zijn georganiseerd in een bataljon van 5 eskn. De artillerie omvat een afd. 105 how van 5 batterijen à 6 stukken en een gemengde afd bestaande uit 2 batterijen 155 how à 6 stukken, één batterij 8 inch how à 4 stukken en één batterij Honest John à 2 stukken (762 mm). Verder bestaat de divisie uit een verkenningsbataljon, een geniebataljon, een verbindingsbataljon, een geneeskundige compagnie, een ordnance compagnie, een administratieve compagnie, een compagnie lichte vliegtuigen en een transportbatalon. Het bataljonsniveau is dus uitgeschakeld. De divisie kan atoomwapens inzetten met behulp van de 8 inch how en de Honest John.

De Franse „*division d'infanterie motorisée*” met een sterkte van 14.000 man be-

staat uit twee gevechtsgroepsstaven, een verbindingsbataljon, een geniebataljon, een logistiek bataljon, 5 gemot. inf. regimenten, een regiment tanks en de divisie-artillerie. Het gemot. inf. reg. bestaat uit 4 gevechtscompagniën (81 mr) à 4 peln, een verkennings- en antitankcompagnie (lichte tanks, SS 10 en tl) en een staf en verzorgingscompagnie. Het tankregiment is 900 à 1000 man sterk en bestaat onder meer uit 4 eskadrons lichte tanks. De divisie-artillerie bestaat uit 2 afdelingen 105 mm à 3 batterijen van 6 stukken, 1 afdeling 155 how à 3 batterijen van 6 stukken en 1 afdeling lua (40 mm) van 3 à 4 batterijen van 8 stukken. De Fransen kennen verder een *gemechaniseerde infanteriedivisie* welke dezelfde organisatie heeft, maar alleen volledig gemechaniseerd is.

De Duitse „*Grenadierdivision*” met een sterkte van 13.000 man omvat 3 gevechtsgroepsstaven, een verbindingsbataljon, een verkenningseskadron, 7 bataljons infanterie (850 man), een tankbataljon, 2 afdelingen lichte artillerie, 1 afdeling mb artillerie, een panzerjäger bat, een geniebataljon en een bataljon lichte vliegtuigen.

De Britse *infanterie divisie* is 20.000 man sterk, georganiseerd in 3 infanterie brigades bestaande uit 3 bataljons infanterie en een tankbataljon alsmede de overige normale divisie-eenheden.

„*Les grandes unités des forces terrestres occidentales en 1957*”, door Général d'armée M. Carpentier, in „*Revue Militaire Générale*”, mei 1957. v. v.

Bataljons- of compagniessteunpunten

door S. DA COSTA, Luitenant-Kolonel der Infanterie.

Inleiding

Een artikel te schrijven, waarin men een eerder ingenomen en verdedigd standpunt verlaat, en zelfs gaat bestrijden, geeft vaak een wrevelig gevoel. Dit althans is met mij het geval. Ik vond echter voor mijn besluit tot publikatie van het hierna volgende steun bij de Directeur van de Hogere Krijgsschool, die in de inleiding van de „Voorlopige Richtlijnen nr 2, 1386 A” zegt:

„... niemand weet precies hoe het gevecht te land er bij een nieuwe oorlog zal uitzien! Dat wil zeggen, dat ook niemand, méér dan een ander, het recht heeft zijn beeld van de oorlog als het enige juiste te zien en te propageren”.

De zinsnede „... meer dan een ander...” nu, sluit voor een ieder het recht in, een beeld van de toekomstige oorlog te propageren, mits dit beeld niet als alléén-zaligmakend wordt opgedrongen. Deze aanhaling geeft mij dan ook de moed, de als titel van dit stuk gestelde vraag aan te snijden.

Bestudering van de genoemde voorlopige richtlijnen, vergelijking van de nieuwe met de oude organisatie en gesprekken met verscheidene bataljons- en compagniescommandanten, gaven mij de overtuiging, dat het „compagniessteunpunt”, op zijn minst, de moeite van het overdenken waard is. Ik verwacht reacties en hoop op een debat met als eindresultaat een uitspraak van de Tactische Commissie van de Hogere Krijgsschool, waardoor — met mij — aan alle twijfelaars een „vaste kompasstand” wordt opgegeven.

Het huidige concept

Het thans algemeen aanvaarde concept voor de verdediging is, behalve uit een — aan elke verdediging inherent — tekort aan troepen, geboren uit:

- de overtuiging dat het de tegenstander altijd zal gelukken om in het ter verdediging ingericht gebied binnen te dringen;
- de noodzaak om, van huis uit, geen lonende atoomdoelen aan de vijand te bieden.

De genoemde overtuiging leidde tot de steunpuntverdediging. Geen versnippering van troepen over het weerstandsgebied, maar een vasthouden van naar alle zijden verdedig„bare” kernen, geprojecteerd op de meest waarschijnlijke naderingswegen van de tegenstander of op terreindelen, die deze naderingswegen beheersen. Deze steunpunten vormen als het ware eilanden, die de vijand graag in zijn bezit zou hebben om sneller, verrassender en meer gedekt dóór te dringen in het eigen verdedigingsstelsel. Zij zijn verdedigbaar naar alle kanten. Zij hebben de inwendige soepelheid, die nodig is voor het afwijzen van vijandelijke pogingen tot binnendringen, van welke zijde deze ook zouden worden

ondernomen. Immers, een vijandelijke aanval op een steunpunt, die gelijktijdig uit alle richtingen wordt ingezet is niet aannemelijk, daar deze onoverkomelijke coördinatie-moeilijkheden met zich meebrengt. Inwendige soepelheid, naast soepelheid in het gebruik der steunende organen, moet het mogelijk maken om in elke sector van het steunpunt een zwaartepunt in de verdediging te leggen. Het terrein tussen de steunpunten wordt waargenomen, bewaakt, afgepatrouilleerd en men treft er hinderlagen, luisterposten, enz. aan. Door misleidingsmaatregelen wordt getracht de vijand in het ongewisse te houden over plaats en sterkte van de steunpunten.

Anders dan met vuur, vindt tussen de steunpunten dus geen georganiseerde verdediging plaats; min of meer wordt geaccepteerd, dat de vijand *tussen* de steunpunten binnendringt. Door het soepel dynamisch karakter van het verdedigingsstelsel — wisselstellingen en vertragend teruggaan — en door maatregelen ter kanalisering en afgrenzeling wordt de vijand in een positie gebracht waarin hij, al dan niet met A-steun door een tegenaanval kan worden vernietigd.

O.m. „verkoop van ruimte tegen tijd”¹⁾, geeft de verdediger de gelegenheid tot het offensief over te gaan. Het terrein en de beschikbare middelen bepalen de grootte en bezettingssterkte van het steunpunt. Eis is, dat de wapens zodanige afstotende kracht moeten kunnen ontwikkelen, dat vijandelijk binnendringen *in* de steunpunten wordt voorkomen. Op praktische gronden is de sterkte van de steunpunten, wat de infanterie betreft, gesteld op één bataljon. De dreiging van vijandelijke inzet van atoomwapens leidde ertoe de tussenruimten en afstanden, tussen de bataljonssteunpunten, te stellen op 3½ à 4 km. De steunpunten beslaan, bij een doorsnede van ca 1½ km, ongeveer 2 km².

Nadelen van een verdediging, opgebouwd uit bataljonssteunpunten

Het weerstandsgebied volgens de omschreven beginselen opgebouwd, heeft bepaalde, niet moeilijk te onderkennen zwakke punten, t.w.:

- a. grote terreindelen tussen de steunpunten worden min of meer vrij gegeven;
- b. onderlinge vuursteun tussen de steunpunten is uitgesloten (is ook geen eis);
- c. door het aannemen van steunpunten van bataljonsformaat wordt diepte in de stelling opgeofferd.

ad a. Zoals vermeld wordt voor de onderlinge afstand en tussenruimte der steunpunten 3½ à 4 km aangehouden. In *onze* verhoudingen kan evenwel gevoeglijk worden aangenomen, dat althans de tussenruimte tussen de steunpunten het dubbele zal zijn. Voor verkenning in front, naast verkenning binnen het weerstandsgebied, zullen nimmer voldoende verkenningsorganen beschikbaar zijn. Het, met de steunpuntbezetting, uitvoeren van de verkennings- en overige taken binnen het weerstandsgebied zal zóveel troepen aan het steunpunt onttrekken, dat uitvoering van de hoofdtak in gevaar komt. Over het gehele front wordt de vijand de gelegenheid geboden om — vooral 's nachts — te infiltreren en troepen van aanzienlijke sterkte in de rug der steunpunten te

¹⁾ Zij het ook, dat het begrip „ruimte” in dit verband, voor Nederland, van zeer beperkte afmeting is.

concentreren. In dit verband wil ik het volgende bescheiden voorbeeld uit eigen ervaring aanhalen. Met een compagnie infanterie had ik in 1942 tot taak om eventueel aan de zuidkust van Java gelande kleine Japanse onderdelen in de Tarentong-stelling (ten zuiden van Bandoeng) tot staan te brengen. Min of meer betrouwbare berichten meldden infiltratie van 10 (tien!) Japanners tot achter mijn op een bergrug gelegen stelling. De ellende die dit bericht in mijn onderdeel veroorzaakte was ruïneus. Loos alarm, extra patrouillegang bij dag en nacht, hinderlagen maar vooral geruchten braken het weerstandsvermogen van het onderdeel zienderogen af. Of de infiltratie werkelijk had plaats gevonden weet ik tot op heden nog niet. Zeker is echter, dat het bericht aanleiding was tot maatregelen, die het afstotend vermogen van de stelling aanzienlijk benadeelden.

Hoe zal een steunpuntbezetting — qua moreel — reageren op concentraties in de rug, van vijandelijke compagnieën, bataljons of sterkere eenheden?

Het tengevolge van grote afstanden en tussenruimten min of meer *moeten* accepteren van vijandelijke onderdelen van aanzienlijke sterkte in de rug moet leiden tot ondermijning van het moreel der steunpuntbezetting. Hoe zal — niettegenstaande voorraadvorming — in de noodzakelijke aan- en afvoer worden voorzien, indien de tegenstander met bovengenoemde sterkte, terreinstroken in de rug van het steunpunt beheerst? Zelfs bevoorrading per helikopter — aangenomen dat deze in voldoende aantal ter beschikking staat — zal dan zeer kwetsbaar zijn.

ad b. Onderlinge vuursteun tussen de steunpunten is geen eis, kan zelfs, gezien afstand en tussenruimte geen eis zijn. Tussen de steunpunten voorbereide vuren, aangevraagd en geleid uit de steunpunten, patrouillebases, weerstandskernen, waarnemingsposten enz. zullen aan de binnengedrongen vijand afbreuk moeten doen. Het aanvragen en leiden van de vuren zal slechts in zeer gunstige gevallen vanuit de steunpunten kunnen plaats vinden.

ad c. Wil men het beginsel „verkoop van ruimte tegen tijd” aan de tegenstander opdringen, dan zal moeten worden getracht de stelling de grootst mogelijke diepte te geven. Hoe groter de steunpuntbezetting is, des te geringer het aantal steunpunten; hoe geringer het aantal steunpunten, des te kleiner de diepte van de stelling. Met de in onze verhoudingen geldende afstanden en tussenruimten als basis, heeft het uitvallen van één steunpunt een gat van ongeveer 14 km, zijnde een oppervlakte van meer dan 100 km². Op zulk een oppervlakte zal de tegenstander voor voortzetting van zijn aanval nimmer gedwongen zijn een voor ons lonend A-doel te vormen.

De vragen nu, die ik mij gesteld heb luiden:

„Is, met behoud van het beginsel der steunpuntverdediging, het beginsel om geen A-doel te bieden aan de tegenstander en hem toch tot het tegengestelde te dwingen, verdediging in een groter aantal steunpunten ter sterkte van een compagnie, compagnie (plus) of bataljon (minus) niet doelmatiger, dan verdediging in een klein aantal steunpunten van bataljonssterkte?”

„Is het juist om aan een tegenstander van wie ons bekend is, dat hij

grote voorliefde heeft voor een bepaalde aanvalsmethode — i.c. infiltratie — hiertoe volop de gelegenheid te geven?"

„Is het soepele, dynamische karakter van de steunpunten *en* van de steunende organen, niet *nog* meer te accentueren?"

Het antwoord van deze vragen zal in het volgende van zelf naar voren komen.

De verdediging, opgebouwd uit compagniessteunpunten

Ten aanzien van een dergelijke verdediging kan het volgende worden gezegd.

1. De compagnie-nieuwe-stijl beschikt over 15 brens, 6 .30 mitrailleurs, 3 Tlvs 57,3 mortieren 81 en daarnaast over de gemiddelde steun van 2 .30 mitrailleurs, 2 Tlvs 106 en 2 mortieren 4.2, afkomstig van het bataljon. Deze wapens zullen, met dynamisch gebruikte bataljons en hogere steun, aan een compagnie's steunpunt voldoende afstotend vermogen geven. De tegenstander zal, voor het met conventionele middelen overerven van een onzer statische posities met bovengenoemde vuurkracht, tenminste troepen ter sterkte van een bataljon infanterie moeten inzetten (voor onze klein kaliber A-wapens een lonend doel).
2. Een omspoeld steunpunt van bovengenoemde sterkte blijft een potentieel gevaar, waartegen de tegenstander de nodige maatregelen zal moeten nemen.
3. Het te verdedigen gebied zal met compagniessteunpunten (afstand en tussenruimte 2 à 3 km) relatief dichter bezet zijn, dan met steunpunten van bataljonssterkte. Hierdoor zal de infiltratie mogelijkheid — ook bij nacht — aanzienlijk worden verkleind en zal na het binnendringen, het patroon eigen/vijandelijke troepen meer doorweven zijn, wat de tegenstander — in dit stadium — eerder van het gebruik van A-wapens zal doen afzien.
4. Verkenning en andere taken in het gebied tussen de steunpunten, zullen door de compagnieën worden uitgevoerd. Aan de steunpunten in voorste lijn zullen minimale verantwoordelijkheidsvakken worden opgedragen. Het grootste gedeelte van de intervallen zal in verantwoording zijn bij het I en V peloton en bij de meer achterwaarts gelegen steunpunten.
5. Het groter aantal steunpunten geeft meer diepte aan de stelling, waardoor de tegenstander diverse malen gedwongen wordt zijn troepen voor de aanval te concentreren, hiermede onze A-wapens meerdere opvolgende doelen biedende.
6. Het hindernisplan, het plan voor beweeglijke tankafweer en het misleidingsplan komen in een verdedigingsstelsel, opgebouwd met een klein aantal bataljonssteunpunten, minder tot hun recht dan bij een groter aantal steunpunten van geringere sterkte. In het eerste geval zal het de tegenstander, alle misleidingsmaatregelen ten spijt, niet moeilijk vallen de plaats van meer dan 1000 man op 2 km² vast te stellen.
7. Bij meer achterwaarts gelegen steunpunten zal het uitbuiten van onderkende situaties sneller en doelmatiger kunnen geschieden uit verschillende compagnies- dan vanuit één bataljonssteunpunt. Goed geca-

moufleerd opgestelde compagnieën zullen uit verschillende richtingen gelijktijdig de te gelasten maatregelen nemen. Het tegenaanvalsbeginsel blijft natuurlijk: snelle concentratie van compagnieën tot bataljons of convergerende aanvallen van compagnieën. In het algemeen zal in een weerstandsgebied, opgebouwd uit compagnieën, dit gedeelte van het dynamisch optreden soepeler verlopen, dan bij een opbouw uit bataljons.

8. Eén van de grootste voordelen van de verdediging met compagniesteunpunten acht ik wel de mogelijkheid om, bij een goede coördinatie met de buiten de steunpunten gelegen weerstandskernen, tot onderlinge vuursteun te komen. Een aaneengesloten vuurfront zal vanzelfsprekend nimmer kunnen worden bereikt, maar het elkaar kruisen van vuurbundels, het verbinden van infanterievuren uit verschillende steunpunten dmv mortier- en artillerievuur, zal zeer goed mogelijk zijn.

Ik ben mij ervan bewust, dat het opstellen van de mortieren binnen het klein formaat steunpunt, in verband met de minimum dracht van deze wapens, nog meer moeilijkheden zal geven dan nu reeds in het bataljonssteunpunt bestaan, maar juist in de mogelijkheid van onderlinge steun zie ik de oplossing.

9. Ontegenzeggelijk zal er een grotere wissel moeten worden getrokken op de bataljonsstaf (sterk gedecentraliseerde bevelvoering, voorafgaande planning en coördinatie), het bataljons vscc en de verbindingen. Onoverkomelijk acht ik deze moeilijkheden niet. Van de compagniescommandanten zal veel zelfstandigheid, verantwoordelijkheid en initiatief worden gevergd, om het schaakspel te spelen, volgens de regels door de bataljonscommandant gesteld.

10. Het dynamisch karakter van de op bovenstaande wijze gevoerde verdediging, zal behalve door vertragend optreden van steunpuntbezettingen, snelle stellingsverwisseling, vooral bij nacht, van de artillerie (stellinggebieden in of in de omgeving van de achterwaartsgelegen steunpunten) mede worden geaccentueerd door snelle verplaatsingen binnen het steunpunt van de compagnies- en bataljonsvuurorganen. Bescherming door beweeglijkheid, camouflage en misleiding dienen ook binnen de steunpunten toepassing te vinden. Het voorbereiden van talloze verwissel- en reservestellingen is een eerste eis.

11. Het gebiedend voorschrijven, dat de verdediging uitsluitend met compagniesteunpunten wordt opgebouwd is natuurlijk fout. De bezettingssterkte van een steunpunt zal afhangen van de waarde die het terreindeel voor **ons** heeft en voor de vijand **kan** hebben, van de frontbreedte en van de wijze van het vijandelijk optreden. Het terrein zal mede het **aantal** steunpunten bepalen. Natuurlijke en kunstmatige hindernissen zullen het aantal compartimenten bepalen, waarin het weerstandsgebied wordt verdeeld. Hieruit moet logischerwijze het aantal steunpunten voortvloeien.

Resumerende meen ik:

— dat het bataljonssteunpunt-nieuwe-stijl, met 69 brens, 32 .30 mitrailleurs, 12 Tlvs 57, 8 Tlvs 106, 12 mortieren 81 en 4 mortieren 4.2, te „zwaar” is in verhouding tot het tussen deze steunpunten vrijgegeven terrein;

— dat het compagniesteunpunt-nieuwe-stijl voldoende afstotend ver-

mogen heeft om bij een soepele, dynamisch gevoerde verdediging aan de gestelde eisen te voldoen;

— dat de verdediging met een bataljon in *meer* dan één steunpunt, aanzienlijke voordelen biedt boven het voeren van die verdediging in *een* bataljonssteunpunt.

Conclusie

Het weerstandsgebied dient in beginsel te worden opgebouwd uit steunpunten van compagniessterkte. Indien noodzakelijk, kan de sterkte meer dan één compagnie cq een bataljon minus bedragen. Slechts die terreinobjecten zullen door bataljons worden bezet, die voor de verdediging van het grootste belang zijn.

De betekenis van de methodische instructie voor de militaire opleiding

door M. A. PANHUYZEN, Kapitein der Infanterie, Hoofd Onderafsd.
Methode van Instructie der Infanterieschool.

Inleiding

Het zal de lezer ongetwijfeld bekend zijn, dat bij de Infanterieschool te Harderwijk cursussen in de methode van instructie worden gegeven aan officieren en onderofficieren van alle wapens en dienstvakken, die direct of indirect belast zijn met een instructieve functie.

Tijdens deze cursussen en in het contact met anderen buiten de School is het mij opgevallen, dat er nog geen uniforme opvatting bestaat omtrent de fundamentele waarde van het onderwijs in de methode van instructie.

Door de korte duur der Harderwijkse MvI-cursussen (4½ dag) en de eenvoudige lessen methode van instructie, die gegeven worden op SRO's en kaderopleidingen wordt weliswaar min of meer bereikt dat de leerling een aardig beeld krijgt van enkele belangrijke instructieprincipes en de waarde hiervan inziet voor de praktijk van zijn instructie, doch het is gebleken dat het niet mogelijk is hem *inzicht* te verschaffen in de betekenis van de methode van instructie voor de militaire opleidingen in het algemeen. Het gevolg hiervan is dat men zich in de praktijk vaak te veel blind staart op een bepaalde situatie of een bepaald opleidingsniveau en met de MvI-principes geen raad weet, als een van deze factoren zich wijzigt.

In zo'n geval is men er gauw bij om te beweren, dat de methode van instructie niet altijd kan worden toegepast en dus maar van zeer betrekkelijke waarde is voor de militaire opleiding. Hier worden wij geconfronteerd met het tekort aan inzicht in de hantering van de methodiek en met het gebrek aan waardering voor de methodische instructie.

Is de naam „Methode van Instructie” wel juist?

Bij velen wekt de naam methode van instructie een verkeerde associatie op. Bij het horen van deze naam meent men nl. te doen te hebben met een *bepaalde methode* van instrueren, die van de instructeur een *bepaalde gedragswijze* vraagt waar hij beslist niet onder uit komt.

Woorden als „keurslijf, vast recept”, enz. wijzen erop, dat de instructeur meent zich beknot te voelen in zijn ontplooiing. Deze mening is niet juist. Een ieder die de moeite neemt de theorie van de methode van instructie nader te bestuderen, zal gauw tot het besef komen dat de principes, regels, wenken en schema's alle bepaalde konsekwenties inhouden, die door de instructeur bij het instructie geven weliswaar dienen te worden overwogen, doch niet bedoeld zijn als een bindend recept. *Slaafse navolging en strakke toepassing zijn ongewenst, omdat*

o.m. de plaatselijke omstandigheden, de aard van de leerstof, de beschikbare middelen, ruimten en tijd verschillend kunnen zijn. Aan de instructeur wordt overgelaten, hoe hij de verschillende beginselen ten uitvoer brengt, welke hulpmiddelen of andere maatregelen hij aanwendt om zijn doel te bereiken. Didactisch inzicht ¹⁾ en initiatief spelen hierbij een belangrijke rol.

De instructeur is *vrij* en toch *gebonden*, hij is subject en object tegelijk. Ondanks de methodische regels blijft er voor hem voldoende gelegenheid over om zijn persoonlijkheid als instructeur tot volle ontwikkeling en ontplooiing te brengen en kan hij tonen wat hij als leider van zijn klas waard is.

De systematische overdracht van de leerstof en de stelselmatige aanpak van de moeilijkheden die zich hierbij voordoen, alsmede het ordelijk denken over al deze zaken rechtvaardigen de naam *methodische instructie*, die mijns inziens beter is dan de algemeen bekende benaming methode van instructie. Bij het onderwijs in dit vak worden beide namen voor en door elkaar gebruikt.

Het verleden en de hedendaagse opleiding

Het is niet juist te beweren dat de vroegere militaire opleidingen waardeloos waren. Gememoreerd moet worden dat bekwame commandanten reeds vóór de oorlog geweest hebben op een meer systematische en doeltreffende opzet van het militaire onderricht. Ik noem in dit verband de pogingen van de toenmalige Luitenant-Kolonel V e l d m e y e r, die op instructief gebied ongetwijfeld baanbrekend werk heeft verricht.

Natuurlijk werden er toen ook vele fouten gemaakt; wij achten het een voorrecht uit deze tekortkomingen het nodige te hebben mogen leren. Hieronder volgen enige fouten van het verleden en in verband hiermee de nieuwe wegen, welke in de moderne opleiding worden bewandeld.

Algemeen ging men vroeger uit van de veronderstelling, dat een theoretisch en praktisch goed onderlegd persoon ook een goed instructeur was. Ongetwijfeld mag aangenomen worden dat een dergelijk persoon allerlei situaties, zijn werk betreffende, juist aanvoelt en voorkomende problemen kan oplossen, doch het is de vraag of hij de geschiktheid bezit om zijn kennis en vaardigheden op anderen over te dragen. Het onderwijs in methodische instructie werd toen niet als een behoefte gevoeld.

Vroeger was de instructie in hoofdzaak verbaal: de leerlingen kregen de leerstof voornamelijk „aangepaat”. Met het gevolg dat er vaak weinig of geen belangstelling voor de in behandeling zijnde stof bestond. Thans is men ervan overtuigd, dat ook de leerlingen daadwerkelijk in het instructieproces betrokken dienen te worden en dat het gebruik van hulpmiddelen of het nemen van andere maatregelen noodzakelijk is om een blijvende belangstelling te bewerkstelligen. De belangstelling der leerlingen is het levenselixer voor al het instructiewerk. Vandaar dat de methodische instructie doortrokken is van het *didac-*

¹⁾ Hieronder wordt verstaan het vermogen om moeilijkheden in instructiesituaties c.q. op onderwijsgebied snel te onderkennen en op te lossen.

tisch beginsel der stimulerende belangstelling. Volgens dit beginsel dient het militair onderricht zodanig te worden gegeven, dat belangstelling voor de in behandeling zijnde stof wordt opgewekt en dat van deze belangstelling een stimulerende invloed uitgaat, die nodig is voor het opnemen en verwerken van de leer- en oefenstof.

Bij het leren van vaardigheden zag de leerling vroeger de handelingen geschieden in de volgorde, zoals bepaald werd door de technische eisen van het werk. Meestal is deze volgorde niet gelijk aan die, welke voor de opleiding noodzakelijk is. Zij wordt hier nl. beheerst door het *didactisch beginsel der geleidelijkheid*: het langzaam opklimmen in moeilijkheden.

Aan het eind van de opleiding bleek de leerling niet geheel berekend te zijn voor zijn taak in de praktijk. Vaak was dit niet te wijten aan gebrek aan ervaring, doch aan een schromelijk tekort op het gebied van voor de praktijk noodzakelijke kennis en vaardigheden. In de lessen werd nl. zoveel ballast onderwezen, dat de leerlingen door de bomen het bos niet meer zagen en veel belangrijke stof door hen werd vergeten.

Tegenwoordig hecht men grote waarde aan het *didactisch beginsel der praktische correlatie*. Dit beginsel houdt elke opleidingsfunctionaris van hoog tot laag voor, dat het militair onderwijs volledig afgestemd moet zijn op de eisen van de praktijk, hetgeen inhoudt dat de militaire instructie onder alle omstandigheden praktisch moet zijn en het de taak is van elke instructeur om in zijn lessen de leerlingen doorlopend te confronteren met hun toekomstige taak in de praktijk.

Het is een eerste voorwaarde voor het slagen van het onderwijs de volle inzet der leerlingen mee te krijgen. Deze wordt uiteraard nooit door dwang uitgelokt, maar door zoals de Amerikanen het noemen „*meaningful learning*”, d.w.z. dat de leerlingen duidelijk beseffen waarom zij iets leren. De belangrijkheid van de leerstof *voor de klas* moet daarom worden uiteengezet, niet alleen op verstandelijke, maar zo mogelijk ook op gevoelsmatige wijze.

Door deze eis van „*meaningful learning*” is het accent van de oude, deductieve leerwijze naar een overwegend inductieve methode verlegd en de encyclopedische aanbieder van de leerstof heeft meer en meer plaats gemaakt voor de *zelfwerkzaamheid* der leerlingen. Zodoende heeft er een geleidelijke omschakeling plaats gevonden van het ouderwetse „kennen” naar het meer moderne „zelf kunnen”. Dit zelf kunnen is het resultaat van een nieuwe uniforme aanpak, die getypeerd wordt door veel meer inventie en produktiviteit, die van grote waarde zijn voor de persoonlijkheidsvorming van de leerling.

Waarom is onderwijs in de methodische instructie noodzakelijk?

Door theoretisch en praktisch onderricht in de methode van instructie wordt de (adsp) instructeur niet alleen verstandelijk, maar ook *mentaal* gevormd tot leider van zijn klas. De MvI-lesse moeten worden beschouwd als een doorlopende en systematische bewustmaking voor de plichten van de instructeur. Voortdurend wordt de leerling geconfronteerd met de dagelijkse moeilijkheden, waarmee hij straks als instructeur te maken kan hebben. Er wordt vooral gewezen op zijn verantwoordelijkheid in het kader van de opleiding en ten opzichte van zijn klas.

Er zijn in het leger vele jonge instructeurs werkzaam, die veelal nog niet voldoende gelegenheid gehad hebben om op het gebied van instructie geven de nodige ervaring op te doen.

De praktijk heeft uitgewezen, dat ook door oudere instructeurs nog talrijke fouten worden gemaakt tegen de elementaire principes van de methodische instructie.

Men is er niet altijd van doordrongen dat men ook bij de instructie efficiënt te werk moet gaan. In verband met de korte opleidingstijd moeten er wegen worden aangegeven om zo snel en zo goed mogelijk het doel van de opleiding te bereiken. Deze wegen zijn de methodische principes en regels.

Voor de hogere opleidingsfunctionarissen is het noodzakelijk een juist begrip te hebben omtrent de methodische instructie, omdat zij bij het organiseren van de opleiding rekening moeten houden met de middelen en de methodiek, waarmee het opleidingsplan ten uitvoer wordt gebracht.

Eenheid van opvatting omtrent de principes van het instructie geven wordt bevorderd. Dit is noodzakelijk; immers:

— instrueren is een bezigheid waarmee vrijwel elke commandant in meerdere of mindere mate te maken heeft. Indien deze functionarissen onder elkaar of met hun instructeurs van gedachten wisselen over de problematiek van het instructie geven en alles wat daarmee samenhangt is het voor de efficiënte gang van zaken een eerste vereiste, dat bij beide partijen eenheid van opvatting bestaat over de theorie van de methodische instructie;

— de theoretische-didactische vorming van de doorsnee militaire instructeur is te summier om zo maar te kunnen aannemen, dat er reeds eenheid van opvatting over het instructie geven bestaat. In de praktijk komt het voor, dat zelfs ervaren instructeurs door de talrijke verschillen van interpretatie met hun meningen vaak lijnrecht tegenover elkaar staan. Een dergelijke situatie is niet bevorderlijk voor de homogeniteit van de opleiding.

De methodische instructie is niet gebonden aan een bepaald opleidingsniveau

Er wordt wel eens beweerd dat het toepassen van de methodische instructie alleen van belang is voor de depot-, kader- en SRO-opleidingen. Het argument dat hierbij wordt aangevoerd is: dienstplichtigen worden gedwongen het leger in te gaan en zullen uiteraard weinig of geen belangstelling voor de militaire leerstof hebben. Dus moet men allerlei middelen aanwenden om hun belangstelling op te wekken en gaande te houden.

Voor het onderwijs aan beroepsmilitairen zou dit niet nodig zijn. Immers, zo zegt men, zij hebben het militaire vak vrijwillig gekozen en van hen mag, ja zelfs moet, worden verwacht dat zij de vereiste belangstelling voor de lessen kunnen opbrengen. Deze opvatting is ongetwij-

feld juist. Het is echter verkeerd daaruit de conclusie te trekken, dat bij beroepsopleidingen de methodische instructie *dus* niet behoeft te worden toegepast. Want:

— de belangstelling waarvan in de MvI sprake is, is die welke door de leerlingen aan de dag dient te worden gelegd *ter bevordering van het leerproces* tijdens de instructie. Deze belangstelling hangt momenteel af van verschillende factoren, zoals vermoeidheid, temperatuur, weersgesteldheid, bevattingvermogen, aard en structuur van de leerstof, enz. Het zijn factoren die een belangrijke rol spelen in de praktijk van de instructie en die niets te maken hebben met het feit of de leerling dienstplichtig of beroeps is;

— het is psychologisch onjuist om in verband met de vrijwillige keuze van het militaire beroep de mening te opperen dat er a priori bij de leerling ook belangstelling zal bestaan voor alle militaire leerstof en dat indien zulks niet het geval is hij geen goed beroepsmilitair zou zijn. Het is nl. een heel normaal verschijnsel dat één of meer vakken bepaald de voorkeur van de leerling hebben, terwijl andere geheel buiten of bijna niet in zijn belangstellings sfeer liggen. Zo zal een technisch onderlegd beroepsofficier automatisch belangstelling hebben voor de leerstof van militair technische vakken, doch misschien weinig of geheel niet voor vakken als bv. taktiek, stafdienst, enz. Een ander met veel tactisch inzicht en aanleg voor stafdienst kan een min of meer intuïtieve afkeer hebben van alles wat naar techniek zweemt, omdat hij elke technische feeling en belangstelling mist.

Moet uit het voorgaande dan worden geconcludeerd dat in beide gevallen sprake is van een slecht beroepsofficier? Dit kan n.m.m. alleen als betrokkene de wil ontbreekt om zijn plicht te doen, m.a.w. als hij niet de geestelijke energie opbrengt om het beste te geven wat in hem is; — daarnaast is het de taak en de plicht van elke opleider om, rekening houdende met de persoonlijke aanleg en andere individuele verschillen van de leerling, deze zo geschikt mogelijk te maken voor zijn werk. Daarom moet elke (militaire) opleiding geschoeid worden op een pedagogische en didactische leest en dus plaats vinden volgens de richtlijnen en regels der methodiek.

Afgezien van het voorgaande wordt ook wel beweerd, dat de MvI alleen maar goed is voor de lagere militaire opleidingen. Hierbij wordt als argument aangevoerd, dat zij te schools van karakter is. Hoe komt men eigenlijk aan deze mening? Mijns inziens is dit te wijten aan het feit, dat in verband met de beperkte cursusduur, tijdens de lessen methodische instructie slechts aandacht wordt besteed aan de problemen van het instructie geven op het *lage* niveau:

— op dit niveau wordt van de instructeur nl. een manier van doen geëist, die voornamelijk gericht is op een min of meer *nadrukkelijk leiden* van de geestelijke zelfwerkzaamheid der leerlingen ter bevordering van hun zelfstandigheid. Want, psychologisch beschouwd, is het echte „leren” (zich iets meester maken, zich iets eigen maken) in wezen een autodidactisch proces van zelfgewilde activiteit, zodat elk goed geleid leerproces naar zelfstandigheid voert. De progressiviteit van de instructie hangt hier dus in hoge mate af van de instructeur, die de touwtjes in alle opzichten in handen heeft.

— ook wordt voor dit niveau nadrukkelijk gewezen op het belang van een regelmatige en intensieve controle tijdens de les om zich te overtuigen van de vorderingen der leerlingen. Deze controle heeft een inprentingseffect: de leerlingen leren reeds in de klas, zodat het bestuderen van de stof in de avonduren gemakkelijker en vlotter verloopt.

Het spreekt vanzelf dat het karakter en de instructiesfeer van de *hogere militaire opleidingen* geheel anders zijn, het intelligentieniveau der leerlingen ligt bovendien hoger en hun bevattingsvermogen is groter. Dit houdt echter niet in dat de principes van goede instructie door instructeurs en leraren van hogere militaire opleidingen zonder enig bezwaar kunnen worden genegeerd. Een duidelijke systematiek in de opbouw van de leerstof, het gebruik van doeltreffende hulpmiddelen, het inschakelen van de zelfwerkzaamheid der leerlingen door middel van discussies, probleemstellingen, syndicaatbesprekingen, het uitwerken van opdrachten, het maken van scripties of speciaal-studies zijn slechts enkele van de *vele toepassingsmogelijkheden* van de methodische instructie. Hierbij wordt voortdurend aan de speurzin, de produktiviteit en de inventiviteit der leerlingen geappelleerd, hetgeen de persoonlijkheidsvorming direct ten goede komt.

Uiteraard is hier ook het *beginsel van afnemende leiding* van groot belang: van de leerlingen wordt steeds meer eigen werk en initiatief geëist en de controle wordt tot het noodzakelijke minimum beperkt.

Deze vorm van methodische instructie past geheel in het kader van de hogere militaire opleidingen en zal ongetwijfeld bijdragen tot nog betere onderwijsresultaten.

Verlagen cursussen buitenland (IV)

Nieuws van de Ordnance School (U.S.A.)

door E. C. MONTERIE, *Majoor van de Technische Dienst.*

Inleiding

Van november 1956 tot maart 1957 volgde ik de „Associate Ordnance Officers Advance Course” aan de U.S. Army Ordnance School op de Aberdeen Proving Ground. Deze cursus is te vergelijken met de B-cursus voor Technische Dienst Officieren, zoals deze wordt gegeven aan de School Technische Dienst te Utrecht. De wapentechnische vorming overweegt, doch op de cursus wordt tevens een ruime plaats ingenomen door lessen in taktiek, stafdienst en algemene militaire onderwerpen.

Hoewel het gebruik van massavernietigingsmiddelen ongetwijfeld nieuwe ontwikkeling met zich mee heeft gebracht, werden over het algemeen geen ingrijpende veranderingen of uitgesproken revolutionaire ideeën vernomen. Alle lessen waren gebaseerd op de bestaande Amerikaanse organisaties, die nog niet zijn aangepast aan de atoomoorlogvoering. Wel werden beschouwingen gewijd aan de invloed van het gebruik van kernwapens op de oorlogvoering. Vanzelfsprekend drukt dit niet alleen zijn stempel op het algemeen militair optreden, maar stelt ook bijzondere eisen aan de werkwijze van de verzorgende diensten. In dit verband moge ik noemen:

- de toegenomen kwetsbaarheid van de verzorgingsinstallaties;
- de mogelijkheid van het snel en diep doordringen van een tegenstander bij het uitbuiten van een atoomvuur-overval, waarmee in het legerverzorgingsgebied en zelfs in het etappegebied ernstig rekening moet worden gehouden;
- de zeer grote beweeglijkheid van op grote onderlinge afstand van elkaar optredende gevechtsgroepen van bataljonsomvang en het verlenen van mobiele logistieke steun aan deze verspreide eenheden;
- de toename van de onveiligheid tussen de steunpunten.

Bij oefeningen werd steeds het gebruik van kernwapens door beide partijen in de veronderstelling opgenomen, waarbij werd uitgegaan van bepaalde gegeven denkbeelden over de toekomstige oorlogvoering. Deze opvattingen konden echter nog geenszins als vaststaand worden aangenomen en, volgens zeggen, zou nog veel in het stadium van studie en beproeving verkeren. Een volledig beeld kon hierin niet worden verkregen, omdat enkele geheime lessen door de buitenlandse cursisten niet mochten worden bijgewoond.

V.w.b. de T. D. kan als algemene indruk worden gegeven, dat de oude beginselen, waarop de organisatie en de werkwijze van Ordnance zijn gebaseerd, onaangetast zullen blijven, doch dat in de toepassing meer de nadruk zal worden gelegd op bepaalde principes. De oplossing wordt dus gezocht in de vervolmaking van de methoden, welke uit de beginselen voortvloeien. Hieronder volgen dan enige zeer beknopte samenvattingen van hetgeen naar het oordeel van de rapporteur van belang kan zijn voor de T. D.

De inzet van TD-eenheden als infanterie

De toename van de onveiligheid in de verzorgingsgebieden, als gevolg van de verspreide opstellingen, brengt met zich mee, dat TD-eenheden in ernstiger mate rekening moeten houden met infiltraties, guerilla-activiteiten, sabotagedaden en de onveiligheid van het verkeer tussen de steunpunten. Bovendien zal op TD-eenheden zondig een beroep moeten kunnen worden gedaan om een doorgedrongen tegenstander te stoppen. In de taakomschrijving van de meeste TD-eenheden is tegenwoordig dan ook opgenomen: „*This unit may fight as Infantry when required*”. Bij aankomst in een nieuwe opstelling heeft het organiseren van de beveiliging de hoogste prioriteit. In de plannen en voorbereidingen zal voortdurend rekening moeten worden gehouden met eventuele inzet van in reparatie zijnde materieel (tanks).

Techniek van het gebruik van atoomwapens

De atoomoorlog maakt een voortdurende analyse van de eigen opstellingen i.v.m. de inzet van vijandelijke kernwapens noodzakelijk. Hierover zal op elk moment advies moeten kunnen worden uitgebracht. Verspreiding is noodzakelijk, doch deze heeft haar grenzen, aangezien zij een efficiënte taakuitvoering in de weg staat. Een bepaald percentage verliezen zal dan ook op de koop toe moeten worden genomen. Dit veiligheidspercentage moet door de commandanten worden vastgesteld. Op de cursus werd daarom veel aandacht besteed aan „atomic weapon employment techniques”, met het doel de cursist begrip bij te brengen voor de problemen van de „doelanalyst” en hem enige bedrevenheid te geven in het analyseren van atoomdoelen zowel bij de vijand als ten aanzien van de eigen opstellingen. Deze problemen omvatten onder meer:

- het berekenen van geschatte personeelsverliezen en de materieel-schade, waarbij rekening moet worden gehouden met de aard van het doel, de mate van verspreiding en de omstandigheden;
- de veiligheid van eigen troepen en de afstand van deze troepen tot (de loodrechte projectie van) het springpunt (nulpunt);
- de keuze van het meest geschikte overbrengingsmiddel (kanon, vrije raket, geleid projectiel of vliegtuig);
- de intensiteit en de duur van het stralingsgevaar (residual radiation prediction) i.v.m. het doorschrijden van besmet terrein en het bergen of repareren van radio-actief materieel;
- het bepalen van het gewenste springpunt (hoog, laag of op de bodem).

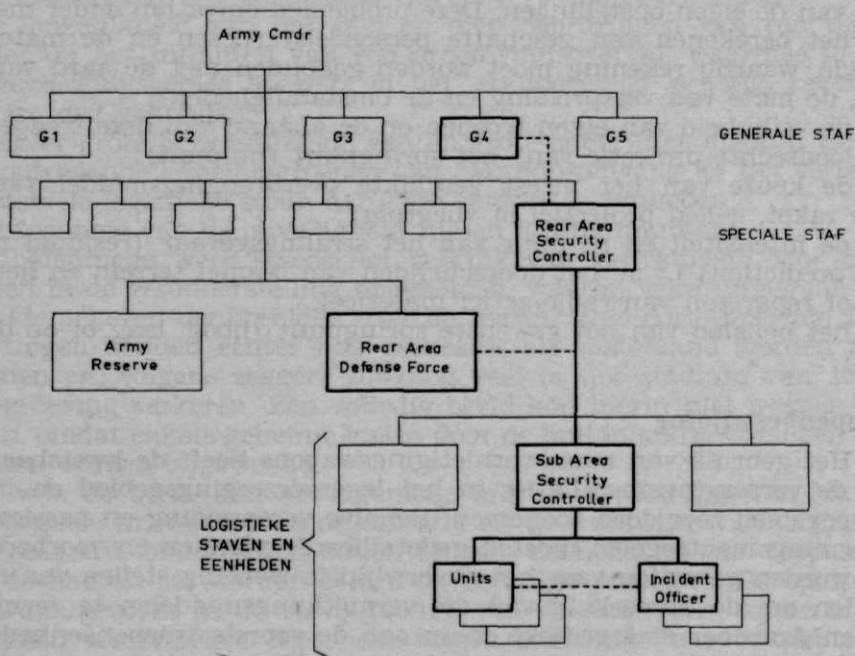
Rampenbestrijding

Het gebruik van massavernietigingswapens heeft de kwetsbaarheid van de verzorgingsinstallaties in het legerverzorgingsgebied en in het etappegebied zeer doen toenemen. Behalve verspreiding en passieve beschermingsmaatregelen moeten gedetailleerde plannen en voorbereidingen worden getroffen voor het onverwijd in werking stellen van maatregelen om de uitwerking van die vernietigingsmiddelen te verminderen en daardoor de logistieke steun aan de voorste troepeneenheden zo spoedig mogelijk weer op gang te brengen. Hiervoor is een speciale organisatie in het leven geroepen, die tevens tot taak heeft de verdedi-

gingsmaatregelen te coördineren. In het etappegebied of op legerniveau worden deze werkzaamheden verricht door een speciale stafofficier, de „rear area security controller”, die gesteld is onder het staftoezicht van de G4. Op lager niveau wordt deze vrij omvangrijke taak als neventaak verricht door commandanten van verzorgende diensten. De „rear area security controller” verdeelt zijn gebied in sub-areas, waar een „subarea security controller” wordt aangesteld. Dit is één van de groepscommandanten van de in dat subarea gelegerde diensten. I.v.m. de aard van de werkzaamheden en het daarvoor benodigde materieel wordt hiervoor bij voorkeur een Genie- of TD Groepscommandant aangewezen. De „sub-area security controller” stelt afzonderlijke schadebestrijdingsplannen op voor elke installatie of complex van installaties in zijn gebied.

Elk plan is gebaseerd op de veronderstelling, dat niet kan worden gerekend op personeel en materiaal van de getroffen installatie zelf. Elk plan voorziet derhalve in hulp, verleend door de omringende verzorgingseenheden. Voor de eventuele uitvoering wordt per plan een „incident officer” aangewezen, die onmiddellijk ter plaatse een „incident post” inricht. Hij leidt de werkzaamheden van de werkploegen, die hem volgens plan door daartoe aangewezen troepeneenheden ter beschikking worden gesteld, en die volgens vast orders zijn georganiseerd en uitgerust. Ook in het legerkorps-verzorgingsgebied worden op overeenkomstige wijze „damage control”-maatregelen getroffen. De werkzaamheden worden door de bestaande diensten-staven als neventaak verricht. De rear area security controller is tevens verantwoordelijk voor de defensieve maatregelen, onder het staftoezicht van de G3 (afb. 1).

Afb. 1 Rear area defense and damage control organization.

Werkwijze van de Technische Dienst

In de moderne oorlogvoering zullen TD-eenheden steun moeten verlenen aan buitengewoon bewegelijke troepeneenheden in snel wisselende situaties. Dit eist van hen tevens het opvoeren van de *mobilitéit* en *soepelheid* in het zich aanpassen aan veranderingen in de omstandigheden. In het onderhoudssysteem en de beginselen, die daaraan ten grondslag liggen is nog niets veranderd. *Nog steeds is van kracht het voornaamste beginsel: zo veel mogelijk zo dicht mogelijk bij de troep in voorste lijn repareren. („Ordnance service to the line on the line“).*

Rekening houdend met de beperkingen van elk echelon dient dus zoveel mogelijk in een zo laag mogelijk echelon te worden gerepareerd. Hierdoor wordt bereikt, dat materieel voor noodzakelijke reparatie zo kort mogelijk aan de troep wordt onttrokken, en dat de aan- en afvoer, zomede de omloopvoorraad van zware componenten („infloat assemblies“) zo veel mogelijk wordt beperkt. Het onderhoudsbeleid wordt voor elk echelon nog steeds bepaald door de economische reparatieduur („economical repair time limit“). Deze wijzigt zich met de omstandigheden en wordt o.a. sterk beïnvloed door de mobiliteit.

T.D.-staven dienen de economische reparatieduur thans scherper vast te stellen. Voor het behoud van hun mobiliteit dienen in het bijzonder de direct steunende herstellingseenheden hieraan strenger de hand te houden en al het werk dat een langere reparatieduur behoeft moeten zij prompt af voeren naar een hoger echelon. Voor het opvoeren van de mobiliteit dienen direct steunende TD-eenheden ernaar te streven het aantal in de werkplaats zelf te verrichten herstellingen zoveel mogelijk te beperken. Om dit te bereiken moet veelvoudig gebruik worden gemaakt van „workparties“, waaraan een zorgvuldige planning en het verzamelen van gegevens door „contactparties“ vooraf dient te gaan. „Repair and return is the last thing to consider in a direct support operation. Measure the efficiency of your unit not by how much materiel from using units you have in for repair. Measure it instead by how much you don 't have in for repair“. Een intensieve „Technical Assistance Service“ is in dit verband ook van zeer grote betekenis als het meest effectieve middel om het reparatie-aanbod laag te houden en om planning gegevens te verkrijgen. „Technical Assistance Service“ omvat het steunen van de gebruikende eenheden met adviezen, instructie en toezicht op het preventief onderhoud en de bevoorrading door veelvuldige bezoeken, met het doel een goede samenwerking en een goede verstandhouding te bevorderen met de gebruikende eenheden. E.e.a. heeft uiteraard plaats, na overleg met en volgens richtlijnen van de commandanten van de gebruikende eenheden.

„It has been demonstrated by experience that for every manhour devoted to effectieve technical assistance service, 5 man-hours of repair will be saved at a later date in the fieldmaintenance shop, therefore, a shortage of personnel can never be accepted as an excuse for deffering this service“.

Behalve de gebruikelijke maatregelen om de mobiliteit te waarborgen, welke hier buiten beschouwing kunnen blijven, moet nog worden genoemd het tot een minimum beperken van voorraden reservedelen.

Het volgende punt, de soepele aanpassing, wordt, behalve door een

voortuitziend beleid, verkregen door „cross training” en door het voortdurend aanpassen van de organisatie aan de eisen, welke nieuwe omstandigheden stellen. Cross training is het systematisch bekwamen van het beschikbare personeel voor andere taken, dan waarvoor ze volgens hun MOSnr bestemd zijn. Dit gebeurt door een „supervised on the job training”. Bij eventuele tijdelijke overbelasting van werkzaamheden in een bepaalde sector kan dan gemakkelijk met personeel worden geschoven.

De T/O & E dient niet als een volledig vaste organisatie te worden opgevat. Voor nieuwe te verrichten functies dienen nieuwe werkgroeperingen te worden gevormd, waarvoor het personeel wordt getrokken uit de bestaande T/O & E organisatie. Dergelijke nieuwe groeperingen of uitbreidingen van bestaande groeperingen kunnen zijn:

- een uitbreiding van het werkplaatsbureau;
- een in- en uit-inspectiegroep. (Deze rechtstreeks onder de commandant te stellen, dus los van het werkplaatsbureau. Hierbij indelen de 2e echelons gereedschapsuitrusting en de groep tevens belasten met de uitvoering van 2e echelons onderhoudswerkzaamheden aan het eigen materieel);
- een directe ruilgroep. (Een vijftal herstellende onder leiding van de bevoorradingsofficier);
- wegpatrouilles;
- een speciale werkgroep voor contact parties, technical assistance;
- workparties naar behoefte.

Materieelontwikkeling

In de materieelontwikkeling wordt sterk gestreefd naar vereenvoudiging van het onderhoud en naar standaardisatie. De enorme voordelen: tijds-, arbeids- en kostenbesparing en de vereenvoudiging van de bevoorrading zijn zonder meer duidelijk. Dit zijn geenszins nieuwe ideeën, kenmerkend is alleen hetgeen hierin is bereikt. Het verwisselen van de motor van de „Vehicle Armored Infantry Full Track M-75” met 375 pk motortype AO-895 is geen kwestie meer van uren, doch van minuten. Zelfs voor het schoonmaken van de motor wordt deze buiten het rupsvoertuig gebracht.

In de motoren wordt een verdoorgevoerde standaardisatie ingevoerd. Uiteindelijk zullen slechts drie zuigertypen worden gebruikt, waarbij alle aan deze zuigers gerelateerde reservedelen eveneens standaard zijn (voeringen, drijfstukken, kleppenmechanisme enz.). Om elk zuigertype is een variatie van motoren gebouwd met een zeer grote onderling verwisselbaarheid (de zg. „engine families”). In de moderne rupsvoertuigen is vrijwel algemeen luchtkoeling toegepast.

„Project MASS”

De meest vooruitstrevende ontwikkelingen hebben plaats gehad op het gebied van de reservedelen-bevoorrading en hebben uiteindelijk geresulteerd in het zg. „project MASS” (Modern Army Supply System), dat sinds juli 1956 in beproeving is tussen de depot installaties in de Verenigde Staten en Seventh Army in Europa. De oude bevoorradingspijplijn is gedurende deze proef intact gelaten, teneinde in voorkomend

geval weer onmiddellijk te kunnen worden ingeschakeld. Project MASS bouwt echter voort op het zg. „Project 170” dat sinds 1948 door „Ordnance Corps” is ontwikkeld, dat daarna in 1951 in Korea werd beproefd, vervolgens alleen binnen het „Ordnance Corps” werd toegepast als het „Ordnance Field Stock Control System” maar thans met enige geringe wijzigingen algemeen is ingevoerd als het „Army Field Stock Control System” (april 1956).

Reservedelen of „secondary-items” onderscheiden zich van andere bevoorradingsartikelen door de enorme verscheidenheid en door de nauwe relatie tot de hoofdtrustingsstukken, waarvoor ze zijn bestemd. De gang van zaken in de bevoorrading wordt in hoge mate beïnvloed door het onderhoudsbeleid. Nauwe coördinatie tussen onderhoud en bevoorrading is hierbij een vereiste. Gezien de vele moeilijkheden op het gebied van de reservedelenbevoorrading was het al geruime tijd duidelijk, dat drastische hervormingen noodzakelijk waren; bovendien was modernisering nodig i.v.m. de eisen, welke de atoomoorlogvoering stelt.

Teneinde een juist inzicht te krijgen in de redenen, die hebben geleid tot de nieuwe ontwikkelingen, moet worden teruggegaan tot Wereldoorlog II, toen op de invasie stranden van Europa enorme voorraden werden gestapeld, die na afloop van de oorlog voor 85% ongebruikt nog steeds aan het strand lagen. Vaak konden artikelen sneller rechtstreeks uit de Verenigde Staten worden aangevoerd dan uit deze immobiele, ontoegankelijke voorraden worden gehaald. De resultaten van de bevoorrading waren in Wereldoorlog II dank zij de weelde ogenschijnlijk goed, doch bij nadere beschouwing bleek het systeem niet efficiënt en verre van economisch te zijn.

Met het naar voren sturen van voorraden moest dus worden gebroken, de voorraden moeten als het ware door de „pijplijn” naar voren worden gezogen door het **verbruik**. Reeds het oude Amerikaanse systeem zoals dit ook bij de KL in hoofdlijnen wordt gevolgd, is op dit beginsel gebaseerd. Aan de gevolgde methoden kleven echter nog zeer veel onvolkomenheden. Zolang niet alle aanvragen daadwerkelijke behoeften weergeven en omgekeerd ook niet alle verstrekkingen volledig en juist de behoefte dekken, zijn de verbruikscijfers, gebaseerd op hetgeen in feite is verstrekt, geen zuivere gegevens voor het vaststellen van de te verwachten „wekerende vraag” („recurring demand”). In feite moet dus niet worden uitgegaan van de werkelijke verstrekkingen, maar van hetgeen in het ideale geval verstrekt had moeten worden. Er was dus behoefte aan een systeem voor het verzamelen en analyseren van verbruikscijfers en het nauwkeurig en vooral tijdig vaststellen van de behoefte.

Van het begrenzen van voorraden door het in acht nemen van bevoorradingsregels kwam in de praktijk niet veel terecht. Evenmin van het in de diepte groeperen van artikelen, waarmee wordt beoogd, dat alleen de „veel verbruikte” artikelen (fast moving parts) vóór in de pijplijn in voorraad worden gehouden en de minder gebruikte (slow moving parts) in de achterste bevoorradingsechelons beschikbaar worden gehouden voor de voorste echelons. De „pijplijn” was vaak verstopt door „dode” artikelen. Ook bleek ijdele theorie, het bevoorradingsbeleid voortdurend aan het onderhoudsbeleid aan te passen, waarbij alweer de economische reparatieduur richtsnoer is. In verband hiermee moesten

commandanten van herstellingseenheden een nauwkeurige selectie toepassen van in voorraad te houden reservedelen uit al hetgeen in de bevoorradings-catalogi is toegestaan. (Uit het voorwoord van de TD 8 SNL moge worden aangehaald: „Het ligt *niet* in de bedoeling, dat TD-eenheden alle in deze catalogus toegewezen artikelen in voorraad houden. TD-bevoorradings-officieren dienen in overleg met TD-herstellingsofficieren zorgvuldig die artikelen te selecteren, die zij in verband met de opgedragen taak nodig achten.” In de Amerikaanse ORD SNL staat: „Ordnance organization commanders should limit their requisitions and stocks to the *absolute minimum* requirements that are estimated to be necessary for *each* contemplated tactical operation”). Bij elke verandering van omstandigheden moet de voorraad dus worden herzien. Dit is gemakkelijker neergeschreven dan toegepast.

Voorts had men te kampen met de waangedachte van vele commandanten, die meenden alleen hun taak te kunnen verrichten met een grote voorraad achter de hand. Hadden zij die, dan kenden zij vaak hun weelde niet. Doch wat de één te veel had, had een ander te kort. Anderzijds kwam deze hamsterzucht vaak voort uit een uit slechte ervaring geboren gering vertrouwen in de bevoorrading. De thans zo noodzakelijke mobiliteit kwam dit niet ten goede. Men moest derhalve uitzien naar meer praktische methoden om de noodzakelijke beginselen tot uitvoering te brengen.

Project 170 is door Ordnance ontwikkeld om een economische distributie van reservedelen mogelijk te maken. De drie voornaamste elementen hiervan zijn:

- a. het „Selective Stockage Plan”;
- b. een verbeterd voorraadkaartensysteem (Improved Stock Record);
- c. het vaststellen van zuivere verbruiksveringscijfers.

Het „Selective Stockage Plan” kan het best worden getypeerd als het plan om de groepering van de artikelen in de diepte te bewerken door het elimineren van de weinig gebruikte artikelen (dead items). Dit plan steunt op de oude ervaring, dat met een relatief klein percentage reservedelen een relatief groot aantal reparaties kan worden verricht (15% reservedelen voor 85% reparaties). Door groepering van de artikelen in de diepte kon nog een verdere besparing worden doorgevoerd. Zo bracht een analyse van het verbruik in Korea aan het licht, dat het 3e echelon slechts 5000 of 3% van de ongeveer 150.000 toegestane artikelen nodig heeft om 85% van het Ordnance materieel te kunnen onderhouden; de cijfers voor Army Depot zijn 6,7% voor 91% en voor Base Depot zijn 20% voor 97%. De invoering van Project 170 in Korea medio 1951 gaf een algehele vermindering van het aantal reservedelen van 50%, hetgeen overeenkwam met een 25% besparing op de investeringswaarde.

Niettegenstaande de vermindering van de voorraad reservedelen nam de beschikbaarheid van reservedelen na 2 à 3 maanden toe met 65—75% en de „deadlines” werden tot 50% teruggebracht. Bewezen werd, dat door het richten van de bevoorradingsinspanning op de „actieve”-reservedelen, *met minder reservedelen meer kon worden gepresteerd*. De voorraadvorming wordt thans niet meer overgelaten aan ruwe schattingen en de persoonlijke visie van de commandanten; aan hen wordt nu deskundige leiding gegeven door een centrale instantie

Ordnance Supply Demand Analysis Agency (OSDAA), die belast is met het verzamelen, statistisch verwerken en nauwkeurig analyseren van recente verbruikservaringscijfers, waarvoor gebruik wordt gemaakt van de meest moderne hulpmiddelen zoals elektronische rekenmachines. Hier past echter een waarschuwing. Bij het gebruik van rekenmachines moet niet uit het oog worden verloren, dat dit slechts hulpmiddelen zijn, die in het bijzonder de bewerkingssnelheid enorm kunnen opvoeren. Indien men echter uitsluitend op aldus verkregen gegevens afgaat, kan men gemakkelijk op een dwaalspoor worden gebracht. Een deskundige analyse, waarbij de verzorgingsomstandigheden en het onderhoudsbeleid mede in beschouwing worden genomen, blijft daarom geboden. In dit verband moge in het kort onder meer worden gewezen op de problemen: repair-kits versus assemblies; de insurance-items (oorlogsverbruik wapen en geschut reservedelen); de seizoeninvloeden, enz. OSDAA werd gevestigd te Raritan Arsenal nabij New York, aangezien gebruik kon worden gemaakt van de aldaar aanwezige centrale Ordnance Machine Records Division, die ook is uitgerust met elektronische rekenmachines. Om dezelfde reden wordt later ook Raritan Arsenal voor Ordnance belast met de uitvoering van Project MASS. Per operatietoneel wordt OSDAA vertegenwoordigd door een „Stock Record Support Activity”, eveneens uitgerust met elektrische en mechanische administraties. Door deze moderne hulpmiddelen is OSDAA met zijn hulporganisaties in staat om binnen de kortst mogelijke tijd aan alle herstel- en bevoorradingsechelons reële bevoorradingsrichtlijnen (Stockage Lists) te verstrekken voor elk verzorgingstotaal en voor elke combinatie van omstandigheden. Bij oprichting van nieuwe eenheden, bij het overnemen van een nieuwe taak of bij het verlies van de voorraadadministratie door oorlogshandelingen, kan OSDAA binnen zeer korte tijd voor een volledige nieuwe voor gebruik gereed zijnde voorraadadministratie zorg dragen en bovendien een bundel geprepareerde aanvragen voor de aanvangsvoorraad meesturen, die slechts van een handtekening behoeft te worden voorzien. Bovendien verstrekt OSDAA aan alle bevoorradinginstanties gedrukte inzetstroken met benaming en stocknummer (title inserts) voor de voorraadkaarten, teneinde het indienen van onjuiste aanvragen te elimineren. Voor het snel verkrijgen van zuivere verbruikservaringscijfers moest het voorraadkaartensysteem worden gewijzigd. Dit nieuwe systeem biedt belangrijke voordelen, waarvan ik slechts zou willen noemen:

- het zuiver vaststellen van de verbruikservaring;
- „Maximum voorraad” staat niet meer op de kaart vermeld, doch bij elke aanvraag wordt de aanvrager gedwongen dit telkenmale op eenvoudige wijze opnieuw vast te stellen en zijn aanvullingshoeveelheid dus aan te passen aan het recente verbruik;
- de notities voor het vaststellen van de aanvullingshoeveelheid worden geplaatst op losse inzetkaarten („demand data cards”), welke tevens worden gebruikt als aanvraagconcept, hetgeen een tijdsbesparing oplevert en bovendien het insluipen van fouten in de aanvragen voorkomt;
- de „demand data cards” worden zodra zij volgeschreven zijn verzameld en periodiek opgestuurd naar OSDAA waarbij gegevens omtrent de verzorgingsomstandigheden worden vermeld; een vlotte rapportage

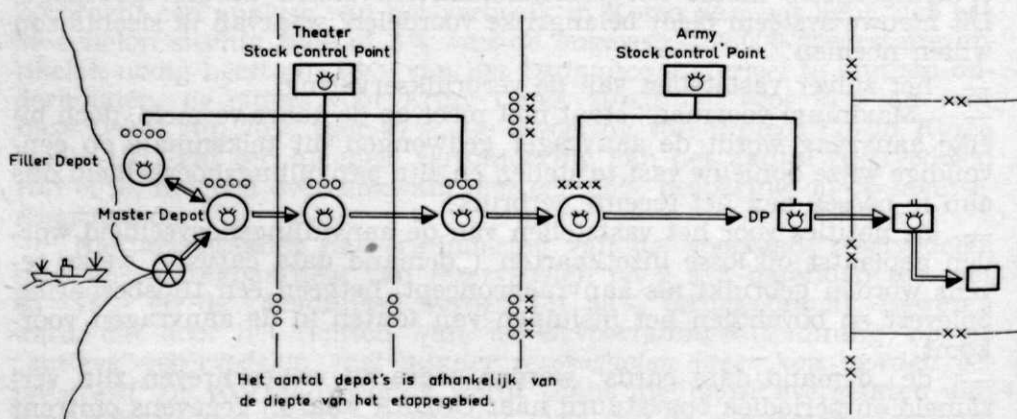
van verbruikservaringsgegevens is nu mogelijk zonder daarbij de met de uitvoering belaste eenheden onnodig te belasten;

— het kaartstelsel geeft door middel van gekleurde aanwijzers met een oogopslag de gehele bevoorradingspositie weer (Kardex-systeem).

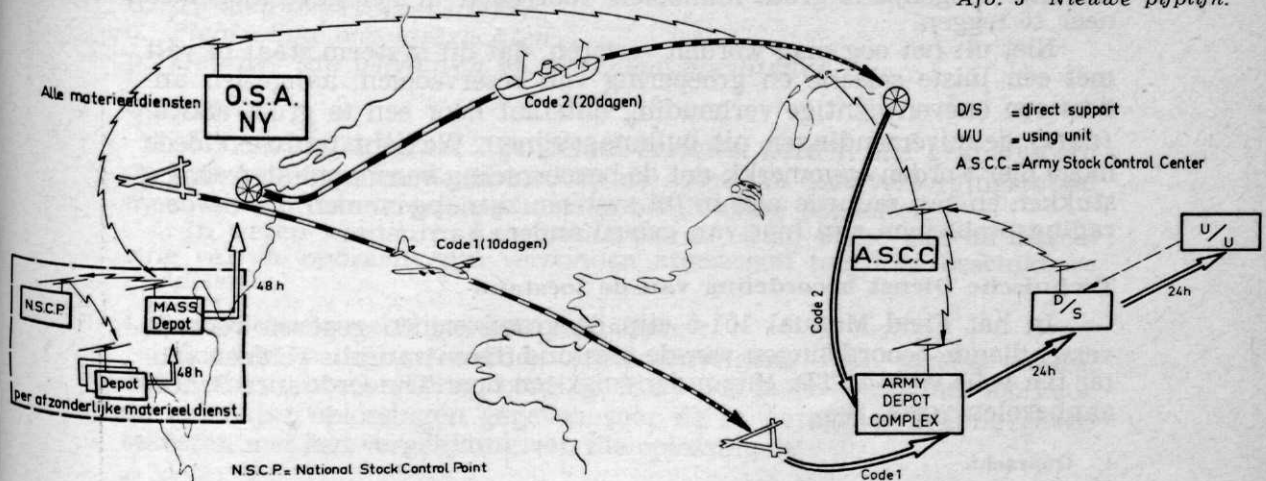
Bewerkte Project 170 een danige afslanking van de pijplijn, Project MASS voert de doorstromingssnelheid door deze pijplijn enorm op. Vele bestaande fouten waren met Project 170 reeds uit het systeem weggenomen, de voorraden waren overzichtelijker, een regelmatige doorstroming was nu beter verzekerd, weinig verbruikte reservedelen werden niet meer in voorraad gehouden. Er kleefde echter nog één bezwaar aan het systeem: wanneer nl. een weinig verbruikt artikel benodigd was, dan duurde het verkrijgen hiervan te lang, het hoofdtrustringsstuk stond te lang „on deadline” en te veel moest gebruik worden gemaakt van de verwisselvoorraad hoofdtrustringen (voorheen Utility Stock thans Maintenance Exchange Stock genoemd).

Project MASS geeft een aanzienlijke bekorting van de besteltijd, de aangevoerd naar de basisdepots, vervolgens via een reeks van depots ponskaarten overgebracht, de behandeling in het magazijn wordt versneld door machinale bewerking (sorteermachines en mechanische administraties), waarna de goederen op de snelste manier worden *bezorgd*. Door de korte besteltijden kan de omvang van voorraden in het operatietoneel nog meer worden beperkt en daardoor uitgestrekte kwetsbare opslag worden vermeden. Ook de conventionele lange, ingewikkelde en kwetsbare bevoorradingsketen, waarbij achter de gebruikers in voorste lijn in diverse echelons in omvang toenemende voorraden worden neergelegd, werd aanmerkelijk ingekort door het aantal schakels te verminderen en de afstanden te overbruggen door efficiënt georganiseerd transport.

In het oude systeem werden de voorraden vanuit het achterland aangevoerd naar de basisdepots, vervolgens via een reeks van de depots in het etappegebied naar het Ordnance Main Army Depot, van hier via de diverse Ordnance Field Supply Companies naar de direct steunende Ordnance herstellingseenheden, die de gebruikers in voorste lijn voorzien (afb. 2).

Afb. 2 Oude pijplijn.

Momenteel (afb. 3) gaan de aanvragen van de gebruikende eenheden op de tot nu toe gebruikelijke wijze naar de direct steunende verzorgende eenheden van de verschillende materieeldiensten, van waar de goederen op normale wijze worden afgehaald. Vanaf deze 3e echelons eenheden wordt nu verder gebruik gemaakt van de telex-ponkskaartaanvragen. Deze worden gericht aan het „Army Stock Control Center”, waar centraal voor alle diensten een mechanische voorraadadministratie wordt aangehouden en van waar opdrachten tot verstrekking worden gegeven aan de verspreid liggende depots van de verschillende materieeldiensten (Army Depot Complex). De aflevering wordt eveneens centraal geregeld door een dagelijkse besteldienst (Peddler Service), waarbij gebruik wordt gemaakt van weg- en luchttransport. Army Stock Control Center (ASCC) verzorgt het op peil houden van de depotvoorraden (waartoe de aanvragen voor aanvulling eveneens via radio-telex worden overgebracht naar het Oversea Supply Agency New-York. OSANY verdeelt de aanvragen over de verschillende materieeldiensten en bewaakt centraal aflevering en transport. Betreft het een reservedeel, dat volgens „Stockage List” in Europa niet in voorraad wordt gehouden (code 1 item), dan is de totale besteltijd 10 dagen, de verzending wordt per luchttransport geregeld en rechtstreeks aan de aanvrager geadresseerd. Betreft het een normale aanvulling van de voorraad (code 2 item) dan is de besteltijd 20 dagen, de verzending heeft plaats per schip.

Door de snelle communicatiemiddelen, waarmee ASCC verbonden is met de diverse depots en het mechanisch produceren van gegevens kan ASCC, ongeacht de afstanden tot die depots, op elk moment beschikken over de werkelijke voorraadpositie van elk artikel ook al is de voorraad van dit artikel over diverse depots verdeeld. Verspreiding van voorraden over mobiele depot-eenheden om de kwetsbaarheid te verminderen met behoud van een efficiënt bevoorradingsbeleid is dus mogelijk.

Hoewel de geringere omvang van de voorraden een investeringsbesparing geeft, is het veelvuldig aanvullen over grote afstand met versnelde middelen van transport van betrekkelijk kleine hoeveelheden zeer zeker niet goedkoop. Wellicht is dit in de toekomst noodzakelijk, indien

het niet mogelijk is grote immobiele voorraden in het gevechtsgebied neer te leggen.

Niet uit het oog mag worden verloren, dat dit systeem staat of valt met een juiste selectie en groepering van reservedelen, aangezien anders een onevenwichtige verhouding ontstaat door een te groot aantal (dure) detailverzendingen uit bulkmagazijnen. Wellicht ten overvloede moge hier worden opgemerkt, dat de bevoorrading van hoofditrustingsstukken en van munitie niet in dit systeem zijn opgenomen. De bevoorradingsproblemen zijn hier van geheel andere aard.

Technische Dienst beoordeling van de toestand

In het Field Manual 101-5 zijn de grondvormen gegeven voor de verschillende beoordelingen van de toestand. Geen van alle voldoen echter ten volle voor de TD. Hieronder volgt een door The Ordnance School aanbevolen vorm.

1. Optracht.

Een nauwkeurige omschrijving van de opdracht.

2. Toestand en beschouwing.

Alle factoren, die van invloed kunnen zijn op de opdracht worden hieronder als feiten vermeld, zonder deze te analyseren. Deze paragraaf wordt als de meest belangrijke beschouwd en is het reservoir van gegevens voor het hierop volgende logisch en ordelijk onderzoek van feiten.

a. Mogelijkheden van de vijand.

b. Aannamen.

T.a.v. komende operaties en hun invloed op de TD-taakuitvoering bv. verwachtingen t.a.v. mobiliteit, verspreiding, vijandelijke weerstand, gebruik kernwapens enz.

c. Eigen toestand.

Taktische dispositie en wijze van optreden.

d. Kenmerken van het operatiegebied.

Terrein, weer, hindernissen, wegen, bruggen enz.

e. Verzorgingstotaal en staat van het materieel.

f. Beschikbare T.D.-eenheden.

Met hun effectieve waarde, verwachte personeelsaanvulling, enz.

g. Geoefendheid van de gebruikende eenheden en de T.D.-eenheden.

h. Over te nemen werkoverschot.

Van het 2e echelon en van het organieke 3e echelon van de Div. i.v.m. tactische omstandigheden.

i. Hoeveelheid materieel „on deadline”.

j. Evacuatie faciliteiten.

Spoor- en waterwegen.

k. Te verwachten steun van neven T.D.-eenheden.

l. Intensiteit van het doortrekkend verkeer.

m. Aanvullende steun.

„Back-up Ordnance support”.

- n. *Te steunen troepensterkte.*
- o. *Plaatselijke arbeidskrachten.*
- p. *Gebruik van gebouwen en werkplaatsfaciliteiten.*

3. Analyse.

Alle onder paragraaf 2 genoemde factoren worden hier geanalyseerd op hun betekenis en de invloed op de opdracht. Het verzorgingstotaal moet bv. worden vergeleken met de beschikbare capaciteit.

In wezen worden in deze paragraaf de eisen, welke aan de uitvoering van de opdracht zijn verbonden afgewogen tegen de beschikbare middelen.

4. Vergelijking tussen de mogelijke werkwijzen.

In deze paragraaf worden achtereenvolgens voor directe steun, zware steun, bevoorradings-, berging en afvoer in volgorde van voorkeur de mogelijke oplossingen gegeven voor de in paragraaf 3 aangegeven tekorten met een vergelijking van die oplossingen.

5. Conclusie.

Dit is het eindprodukt van het systematische denkproces. De paragraaf vangt aan met vast te stellen of aan de opdracht kan worden voldaan, gevolgd door een opsomming van de te nemen maatregelen en de opdrachten aan de sub-onderdelen tot besluit.

Nieuwe uitgave

NEDERLANDS-INDIË CONTRA JAPAN, deel IV van de door de Krijgsgeschiedkundige Afd. van de GS samengestelde studie, 211 blz., 10 schetskaarten. Uitg.: Staatsdrukkerij & Uitgeverijbedrijf, Den Haag. Prijs: f 15,— (voor intekenaars op de serie f 10,—).

Dit boek omvat de verrichtingen van de Militaire Luchtvaart bij de heldhaftige strijd tegen de Japanners in en om de Nederlands-Indische Archipel, in samenwerking met de bondgenootschappelijke luchtstrijdkrachten.

Ondanks de grote moeilijkheden, die men bij het samenstellen heeft ondervonden, doordat de meeste archieven vóór de capitulatie werden vernietigd, is men erin geslaagd een schat van betrouwbare gegevens te verzamelen en deze op knappe wijze te interpreteren en vast te leggen in acht hoofdstukken, t.w.:

- de ontwikkeling van de Militaire Luchtvaart in Nederlands-Indië;
- de vliegvelden in Nederlands-Indië;
- het uitbreken van de oorlog in de Pacific;
- de Japanse luchtstrijdkrachten;
- de luchtstrijdkrachten der bondgenoten;

- de krijgsverrichtingen der luchtstrijdkrachten bij de verdediging van Nederlands-Indië en de omgeving daarvan;
- de verrichtingen van de Transportvliegtuigafdeling;
- slotbeschouwing.

Het boekwerk is niet alleen een leerzame krijgsgeschiedkundige studie, doch tevens een belangrijk naslagwerk voor ieder, die de strijd in Nederlands-Indië van nabij heeft meegemaakt. Hoewel in deze boekbespreking niet op nadere details zal worden ingegaan, is het toch goed om hier in herinnering te brengen, dat de geallieerde luchtstrijdkrachten op Malakka (ca 150), de Phillippijnen (ca 150) en in Nederlands-Indië (ca 200), totaal ongeveer 500 vliegtuigen ter beschikking hadden, waartegenover de Japanse luchtmacht een totaal van ongeveer 1100 vliegtuigen kon stellen...

Het boek, dat tenminste iedere officier ter lezing kan worden aanbevolen, is voorzien van een aantal losse overzichtelijke schetskaarten en wordt besloten met een korte, in de Engelse en Franse taal gestelde, samenvatting.

d.T.

Mentale vorming

door G. SPIJKSTRA, Kapitein der Artillerie.

„De waarde van een leger wordt voor 75% bepaald door de leiderscapaciteiten van de officieren.”

Napoleon.

De waarde van een leger in het gevecht wordt bepaald door de technische en mentale capaciteiten van het personeel. Beide zijn even belangrijk. De officier, die volstaat met technische vorming van zijn ondergeschikten, verricht slechts half werk. *Zijn mensen zijn niet gereed voor het gevecht.*

De factoren, die de mentale waarde van een leger bepalen zijn de *innerlijke tucht* = innerlijke discipline = bereidwillige gehoorzaamheid, *de zelfbeheersing* en het *moreel*

Innerlijke tucht

Zonder bereidwillige gehoorzaamheid geen bruikbaar leger. Bereidwillige gehoorzaamheid kan slechts worden verkregen, als de man *overtuigd* is van de *noodzaak* van gehoorzaamheid. Dit kan worden bereikt door hem achtereenvolgens duidelijk te maken:

— dat oorlog een gevolg is van het egoïsme van de mens (economische, maar ook ideologische oorlogen) en dat oorlogen mogelijk blijven zolang de instelling van de mens niet verandert;

— dat oorlogen alleen uitbreken, indien de aanvallende partij de overtuiging heeft te zullen overwinnen. Dit geldt ook voor de preventieve oorlog, want ook deze oorlog zal over het algemeen slechts worden gevoerd als men denkt te zullen zegevieren (Israël—Egypte). In het tegenovergestelde geval zal men niet aanvallen, immers de kans blijft bestaan dat ook de tegenpartij dit niet zal doen;

— dat in de huidige internationale situatie het Nederlandse leger tot taak heeft, samen met de andere NATO-landen *oorlog te voorkomen* en dat dit alleen bereikt kan worden als ons leger aan hoge eisen voldoet;

— dat ons leger zijn taak alleen kan vervullen, als ieder militair bereid is te gehoorzamen, omdat de gehoorzaamheid kan worden vergeleken met het cement, dat de stenen van een muur met elkaar verbindt, waardoor de muur sterk wordt. Zonder cement zou de muur bij de eerste de beste stoot bezwijken. Evenzo zal een leger onbruikbaar zijn, als een bevel van de leiding niet tot gevolg heeft één sterke, gebalde vuist, maar vele zwakke vuistjes;

— dat de *bereidwillige gehoorzaamheid* niet alleen in oorlogstijd, maar ook in vredetijd, moet worden opgebracht, om redenen, die hierna zullen worden uiteengezet.

Tegenover de *bereidwillige gehoorzaamheid* staat de *afgedwongen gehoorzaamheid*; de gehoorzaamheid uit angst voor straf. Deze heeft geen waarde, want zodra de man, zowel in vredes- als in oorlogstijd, het toezicht mist en denkt iets straffeloos te kunnen doen of nalaten, zal hij zich aan zijn plicht onttrekken

Zelfbeheersing

Zelfbeheersing is het *vermogen jezelf te dwingen* datgene te doen, wat je behoort te doen. De innerlijke tucht zal in vele gevallen niet voldoende zijn om tot de daad te komen. Als oorzaken hiervan kunnen o.a. worden aangewezen:

— de neiging van de mens het zichzelf zo gemakkelijk mogelijk te maken, waardoor men lastige verplichtingen liever niet nakomt, hoewel men wel de noodzaak ervan inziet. Men is echter niet in staat deze neiging te onderdrukken, men mist de nodige zelfbeheersing.

— de angst van de psychisch gezonde mens. De soldaat, die op de stormbaan bereid is de evenwichtsbalk over een diepe put te „nemen”, maar niet durft en niet in staat is zijn angst te overwinnen, dus zichzelf te beheersen, komt, ondanks zijn bereidheid, niet tot de daad. De luchtdoelartillerist, die opdracht gekregen heeft tijdens een luchtaanval te blijven vuren en bereid is dit inderdaad te doen, maar tijdens de aanval niet in staat is de neiging te overwinnen, zijn stuk te verlaten en in zijn schuilplaats te duiken; mist eveneens de nodige zelfbeheersing.

In vreedstijd zal een gebrek aan zelfbeheersing geen rampzalige gevolgen behoeven te hebben. In het gevecht echter is deze onmisbaar. In het verleden zijn vele acties mislukt; door lua verdedigde objecten vernield en zelfs veldslagen verloren door gebrek aan zelfbeheersing. Het is dus van het grootste belang de zelfbeheersing van de man zo hoog mogelijk op te voeren. Hoe kan dit nu worden bereikt?

Het zal duidelijk zijn, dat zelfbeheersing niet kan worden opgelegd. De man zelf zal dit moeten opknappen en wel door zelftraining. Men mag pas verwachten, dat hij dit bereidwillig zal doen, nadat én de bereidheid tot gehoorzamen én de overtuiging van de noodzaak van zelfbeheersing verkregen is. Daarna moet men de middelen aangeven, die de man kan gebruiken bij zijn zelftraining. *Deze middelen zijn de bekende „schijnbaar nietige zaken, de militaire dienst betreffende”.* De waarde van de schijnbaar nietige zaken ligt uitsluitend in de mogelijkheid ze te benutten bij de training van de zelfbeheersing. Het nakomen van werkelijk belangrijke zaken kost geen of weinig moeite; voor het nakomen van de schijnbaar nietige zaken heeft de man veel meer wilskracht nodig en deze vormen dus *het* middel voor de zelftraining van de zelfbeheersing. De man moet zichzelf steeds maar weer dwingen, de schijnbaar nietige zaken na te komen; hij moet steeds maar weer proberen de strijd tussen plicht en gemakzucht te beëindigen met de overwinning van de plicht. In het begin gaat het moeilijk, maar na intensieve training kost het inderdaad doen wat hij behoort te doen hem geen of weinig moeite meer.

Uit het vorenstaande zal het duidelijk zijn, dat de training van de zelfbeheersing een langdurig proces is. Wie aan deze training wil gaan beginnen als de oorlog uitbreekt, komt te laat, want ook en juist in de eerste oorlogsdagen wordt, gelijk de ervaring leert, een zware wissel getrokken op de zelfbeheersing. Wil men de troep zo goed mogelijk beslaan ten ijs laten komen, dan moet met deze training de eerste dag dat de man voor opleiding onder de wapenen is, een begin worden gemaakt. Slechts een intensieve training in vreedstijd zal de kans groter maken, dat de man in het gevecht erin zal slagen zijn angst te onderdrukken,

dus zichzelf te beheersen, en daardoor in staat te zijn zichzelf te dwingen, datgene te doen wat hij behoort te doen.

De belangrijkste taak van de meerderen bij de zelftraining van de man is: *controleren en opvoedend corrigeren*.

Training van de zelfbeheersing is slechts mogelijk, als de man de schijnbaar nietige zaken niet nakomt uit angst voor straf, maar met het doel van de zelfbeheersing voor ogen. De mogelijkheid van straf moet door de *zwakken en weifelaars* worden gezien als de stok achter de deur, die hen, alleen al door zijn aanwezigheid, helpt deze zwakte of weifeling te overwinnen, doordat zij zich realiseren, dat de stok achter de deur vandaan *kan* komen.

Moreel

Het moreel wordt bepaald door gevechtsbereidheid en agressiviteit, alsmede door psychisch incasseringsvermogen.

Gevechtsbereidheid wordt, naast in de eerste en allerbelangrijkste plaats de innerlijke tucht en verder factoren als fatsoens-, plichts- en eergevoel, achting van en voor collega's, korpsgeest, lijfsbehoud, verdediging van de zijnen, vaderlandsliefde, idealen, godsdienstige overtuiging, vrijheid, liefde voor het Koningshuis, afkeer van de vijand, in zeer belangrijke mate bepaald door het *vertrouwen*, dat de man stelt in zichzelf, zijn collega's, de leiding (politieke- en militaire-) en het materieel.

De soldaat vecht, als hij denkt of weet, dat hij beter is dan zijn tegenstander; hij vecht niet als hij weet of denkt, dat hij minder goed is (technisch en mentaal, maar vooral mentaal).

Hij zal de strijd voorts met vertrouwen tegemoet zien als hij weet, dat zijn collega's net zo goed, of liever nog beter, hun vak (technisch en mentaal) verstaan dan hij. Uit eigenbelang zal hij zich ertegen verzetten, als een medelid van zijn stuksbediening of van zijn infanteriegroep probeert er technisch of mentaal de kantjes van af te lopen, want deze man zal in het gevecht niet volwaardig zijn, met alle risico's van dien voor de andere leden van stuksbediening of groep.

De gevechtsbereidheid van de militair zal niet groot zijn als hij niet het volste vertrouwen heeft in zijn directe en hogere commandanten, of in de politieke leiding. De soldaat, die weet waardoor de waarde van een soldaat in het gevecht wordt bepaald, verwacht van zijn commandanten, dat zij hem technisch en mentaal voor dit gevecht gereed zullen maken, opdat hij net zo goed of beter zal vechten dan zijn tegenstanders. Voldoen ze niet aan zijn verwachting, dan gaat dit ten koste van zijn vertrouwen in hen. Zeer belangrijk voor het kweken van vertrouwen in de meerdere is *het (goede) voorbeeld*.

Indien het tijdens de opleiding voorkomt, dat het persoonlijk wapen van de man weigert tijdens schietoefeningen, of dat de batterij niet kan vuren omdat een van de onderdelen van de vuurleiding is uitgevallen, dan zal dit er zeker niet toe bijdragen, het vertrouwen in dit materieel te vergroten. En dit zal niet nalaten de gevechtsbereidheid, dus het moreel nadelig te beïnvloeden. In de meeste gevallen zijn mankementen aan het materieel terug te brengen tot onvoldoende preventief onderhoud. Alleen reeds met het oog op het moreel dient er met alle kracht naar gestreefd te worden, dat alle materieel in prima conditie wordt gehouden cq voor het gebruik in prima conditie wordt gebracht.

Psychisch incasseringsvermogen is het vermogen psychische en fysieke belasting te verwerken. Het wordt bepaald door het aanpassingsvermogen en is, naast de bereidheid tot gehoorzamen en vechten en de zelfbeheersing, onmisbaar in het gevecht. Tot genoemde belasting behoort op het gevechtveld: angst en spanning, gebrek aan slaap, oorlogslawaai, ontberingen, uit het milieu voortkomende moeilijkheden (man voelt zich niet thuis; behoeftenbevrediging) en particuliere moeilijkheden.

Ieder militair kan een bepaalde belasting gedurende een bepaalde tijd verdragen; kan zich gedurende een bepaalde tijd aan een bepaalde belasting aanpassen. Wanneer deze tijdsduur wordt overschreden, dan knapt hij geestelijk af en is tijdelijk of voor goed voor het gevecht onbruikbaar. Dit afknappen geschiedt onmiddellijk, wanneer de mate van belasting het incasseringsvermogen te boven gaat. Het is dus van het grootste belang, dat het psychisch incasseringsvermogen van de man zo hoog mogelijk wordt opgevoerd. Mannen van de praktijk hebben gezegd, dat ter bereiking van dit doel, de opleiding van de man én lichamelijk én mentaal niet zwaar genoeg kan zijn en zoveel als mogelijk is, de werkelijkheid van de oorlog moet benaderen. Hoe zwaarder de opleiding is (technisch en mentaal), des te groter zal de belasting zijn die de man te verdragen heeft. In het begin valt het hem zwaar, maar op de duur went hij aan de belasting en het lijkt hem of de gestelde eisen minder hoog worden. Dit laatste nu is een gevolg van het feit, dat zijn psychisch incasseringsvermogen groter is geworden. Hij heeft zich aangepast aan de omstandigheden. Hoe zwaarder de training is, des te groter zal het psychisch incasseringsvermogen worden en des te langer en beter zal hij bestand zijn tegen de belasting op het gevechtveld.

Zeer belangrijk is in het gevecht het voorbeeld van geestkracht, dat commandanten aan hun ondergeschikten geven.

Het zal duidelijk zijn, dat bij de training van het psychisch incasseringsvermogen moet worden voorkomen, dat het *zelfrespect* van de man wordt aangetast. Dit gaat n.l. ten koste van de innerlijke tucht en bovendien van het vertrouwen, dus het moreel, waardoor aan de andere kant wordt afgebroken, wat aan de ene kant wordt opgebouwd.

Meningen van anderen

HELIKOPTERS, MILITAIR GENEESKUNDIGE DIENST EN ... TAKTIEK

Het antwoord van de Majoor-arts Bloch op mijn opmerkingen naar aanleiding van het artikel met bovenstaande titel in het aprilnummer van De Militaire Spectator van dit jaar brengt weliswaar onze mening op enkele ondergeschikte punten iets dichter tot elkaar, maar laat anderzijds een brede kloof ongedempt.

Met de Majoor-arts Bloch ben ik van mening dat de helikopter voor gewondenvervoer er komen moet, in mijn bijdrage aan het Wetenschappelijk Jaarbericht 1955 heb ik dit reeds gesteld, en sindsdien zijn de redenen nog klemmender geworden. Collega Bloch wil echter de gewondenjeep achter de bhp vervangen door de heli-

kopter met twee draagbaren. Van Amerikaanse zijde, zegt hij, heeft men een minimum van vijf van deze vliegtuigen per divisie berekend. Maar met vijf helikopters kan men toch geen 27 jeeps vervangen? Hieruit blijkt al, dat ook de Amerikanen het ding als aanvulling op het wegvervoer zien en niet als vervanger. Het aantal voertuigen voor gewondenvervoer, in de divisie nieuwe stijl, is gelijk aan dat in de divisie oude stijl, terwijl de taak van deze voertuigen beslist omvangrijker is geworden. Om financiële en personele redenen was het nu eenmaal niet mogelijk het aantal uit te breiden, ofschoon de wenselijkheid daarvan gemakkelijk kon worden aangetoond: langere afvoerlijnen, grotere kans op storingen, veelvuldiger noodzaak tot inzet van gewondenjeeps vóór bhp. Het enige wat kon worden gedaan was in de organisatie een grotere flexibiliteit te leggen. Komt er eenmaal ruimte voor uitbreiding, dan is de helikopter de aangewezen aanvulling. Maar dan moet men ook de konsekventies durven aanvaarden en het logge chirurgische apparaat uit de divisie verwijderen, niet de lichte verzamelementen. Ons beider leermeester in de chirurgie placht ons op te voeren met de slagzin: „Le mouvement, c'est la vie!” Dit is van een angstwekkende actualiteit voor de, aan atoomaanvallen bloot staande, divisie. Hoe lichter men dus het organieke logistieke apparaat van die divisie maakt, des te beter. Derhalve blijf ik bij mijn mening dat men op de bhp zal moeten schiften in vier categorieën:

1. terug naar onderdeel;
2. per (kleine) helikopter regelrecht naar derde echelon;
3. per (kleine) helikopter naar verzamelplaats;
4. per jeep naar verzamelplaats,

en dat men op de verzamelplaats zal moeten schiften in drie categorieën:

1. per (grote) helikopter naar derde echelon;
2. per ziekenauto naar derde echelon;
3. (even aanhouden en) terug naar onderdeel.

Ook voor de bataljonsgevechtsgroep geldt, dat beweeglijkheid belangrijker is dan ooit te voren; dit is dus allerm minst het tijdstip om over uitbreiding van de bhp en van de taak van de bhp te spreken, en om de taak van de verzamelplaats, al ware het gedeeltelijk, door de bhp te laten overnemen. *De belangrijkste taak van de vzpl* (die waaraan de inrichting zelfs haar naam dankt!) *kan trouwens nimmer door de bhp worden overgenomen*, want dat is het concentreren van de gewonden op een zeer beperkt aantal plaatsen binnen de divisie, ter vereenvoudiging van de afvoer. Waarom de grote helikopter niet bij de verzamelplaats zou kunnen komen ontgaat mij. Ik meende toch uit het oorspronkelijke artikel begrepen te hebben, dat helikopters een minimale veilige hoogte moeten aanhouden. Van „huisje-boompje-beestje” is dus ook bij de Hiller met twee draagbaren geen sprake, maar die wil collega Bloch zelfs tot bij de bhp laten gaan. De grote helikopter zal dus zeker wel zonder onaanvaardbare risico's bij de wat meer naar achteren liggende vzpl kunnen komen. Met collega Bloch verschil ik van mening, dat een vrij groot percentage gewonden definitief zou kunnen worden geholpen op de verbandplaats; d.w.z. zij *kunnen* er definitief worden geopereerd, maar *niet verpleegd*. Zij moeten dus toch uiteindelijk (en hoe eerder hoe beter) naar het derde echelon worden afgevoerd. De (chirurgische) divisieverbandplaats neemt derhalve slechts de taak van het oude chirurgische veldhospitaal over, verricht dus (en kan ook niet meer in verband met de opnamecapaciteit) slechts leven- en ledematenreddende ingrepen bij de niet verder vervoerbaren. Deze zeer ernstig gewonden gaan daarna, zo gauw hun toestand dit gedooft, naar het doorvoershospitaal. Het elimineren van het verbandplaatspotentieel zal dus vrijwel geen man meer uit de divisie verwijderen dan vroeger. Immers: het afvoerbeleid van een div vbpl in gevechtssomstandigheden was ten hoogste 12 uur, van een chir veldhosp 2 x 24 uur. Dit wordt dus nu voor de (chirurgische) vbpl; 2 x 24 uur voor degenen die ter redding van leven of ledematen ter plaatse zijn geopereerd, en 12 uur voor de overigen¹⁾. Dit berust op grote oorlogservaring, en hieraan moet men niet tornen.

P. VAN DEN BROEK, Majoor-arts.

---

¹⁾ Een verschillende tijd voor verschillende categorieën patiënten in één en dezelfde gnk inrichting is geheel in overeenstemming met de definitie van afvoerbeleid.

AANVOERING-MORGEN

Naar aanleiding van het door de Kapitein der Infanterie J. H. Gillebaard geschreven artikel betreffende bovenvermeld onderwerp, zij het mij vergund over enkele passages een korte opmerking c.a. aanvulling te mogen plaatsen.

Allereerst zij opgemerkt dat wel niemand zal willen betwisten dat in een mogelijke toekomstige oorlog goede aanvoerders noodzakelijk zijn. De vraag rijst echter: hoe komen wij aan deze aanvoerders, hoe zoeken wij hen uit, hoe worden zij opgeleid? Aansluitend hierop is het van belang te weten hoe het aanbod is, d.w.z. wat het gehalte is van onze jongeren, waaruit straks deze aanvoerders moeten voortkomen. Hierop dieper in te gaan zou buiten het bestek van dit korte commentaar vallen, slechts een enkel woord hierover moge thans voldoende zijn.

Behoudens een zeker percentage vrijwilligers dat zich opgeeft om opgeleid te worden tot beroepsofficier c.q. beroepsonderofficier komt de overgrote meerderheid der reserve-officieren en dpl. onderofficieren, straks veelal aanvoerders te velde, uit de categorie dienstplichtigen die met de lechtning worden opgeroepen. Uit deze categorie moet het grootste percentage toekomstige aanvoerders worden geselecteerd, een andere keuze is er niet. Er moet dus geselecteerd worden uit een bepaald aanbod van jongelieden. Dit geldt zowel voor de K.M.A. als voor de Scholen Reserve-Officieren als ook voor de onderofficiersopleidingen.

In dit aanbod is een **bepaald potentieel aan leiderskwaliteiten** gegeven en dit vormt het uitgangspunt van de Selectie. TEVENS ZIJN HIERMEDE DE GRENZEN VAN HAAR MOGELIJKHEDEN BEPAALD.

Wanneer nu de schrijver van bovenvermeld artikel o.a. de opmerking maakt dat „wij bij keuze van onze toekomstige Officieren en Onderofficieren, willen wij een goed begin maken, meer wezenlijke waarde moeten toekennen aan de karaktereigenschappen van de kandidaat” en vervolgens „dat het niet aanhouden van de juiste karaktermaatstaven bij selectie bepaaldelijk niet ongevaarlijk is”, zo zou ik hierop willen antwoorden:

- 1 dat juist dit punt alle aandacht heeft;
- 2 dat de mogelijkheden die de selectie ~~ver~~ beschikking staan haar grenzen hebben;
- 3 dat het vaststellen van de „juiste” karaktermaatstaven een uiterst moeilijke zaak is.

Nog altijd wordt getracht bij het uitbrengen van een advies over een kandidaat het principe van „the right man on the right place”, tot uitdrukking te brengen. Wanneer een kandidaat, na geselecteerd te zijn, in gunstige zin geadviseerd wordt, zo wil dit zeggen dat betrokkene zeer vermoedelijk de voorwaarden bezit om straks tot een redelijk of goed aanvoerder uit te groeien. De zekerheid of hij dit zal worden is echter nimmer voor de volle 100% te geven. De ontwikkeling der persoonlijkheid is n.l. niet alleen een kwestie van karakter, ook andere factoren zoals aanleg, milieu en maatschappelijke omstandigheden spelen hierbij een rol.

Het karakter nu wordt, zoals Goethe het indertijd gezegd heeft, gevormd in het volle leven. Welke omstandigheden ontmoet de jonge mens in dit leven, op zijn levensweg? Een predictie in deze zin is wel uiterst moeilijk. Er zijn teveel onbekende factoren tussen het nu en de toekomst om hier een verantwoorde uitspraak te doen. Wanneer een kandidaat een goed voorbeeld krijgt, zo is al veel gewonnen. De wijze waarop hij wordt opgevangen en geleid kan voor hem van doorslaggevende betekenis zijn voor zijn verdere uitgroei. HET IS ALTIJD DE MENS IN HET INDIVIDU DIE DE KRACHT LEVERT OM DE FUNCTIONARIS TE VORMEN.

Let men alleen op deze functionaris dan kijkt men slechts naar het gevolg en ziet de oorzaak over het hoofd met alle consequenties van dien. Wordt de aspirant aanvoerder een reële kans gegeven zich op de eigen wijze te ontplooiën binnen het kader van de eisen die het bedrijf waarin hij werkt, dan kan een evenwichtige persoonlijkheid ontstaan die zijn verantwoordelijkheid begrijpt en die moreel sterk staat. Het is van prominent belang dat de mens in ons tot zijn recht komt en de erkenning krijgt die hij verdient. Is dit zo, dan is de mogelijkheid tot samenwerking geschapen — want die hij verdient. Is dit zo, dan is de mogelijkheid tot samenwerking betekent dan neer de aanvoerder van morgen niet geleerd heeft wat samenwerking betekent dan zal hij ook straks deze niet kunnen bewerkstelligen tussen hemzelf en zijn onderdeel. Het gevolg hiervan moet dan onvermijdelijk zijn, dat hij als mens en als functionaris. Het gevolg hiervan moet dan onvermijdelijk zijn, dat hij als mens en als functionaris dus ook als aanvoerder zal falen. De erkenning van de waarde van menselijke karaktereigenschappen is een aangelegenheid die getuigt van inzicht. De ontwikkeling van het karakter echter vereist de volle aandacht van de persoon in kwestie en stelt zeer hoge eisen aan degene die mede helpt dit karakter te vormen.

G. DORRÉ, Res. Majoor der Inf.

TEKENINGEN EN SCHETSEN

Wij verzoeken inzenders van artikelen tekeningen en schetsen niet tussen de tekst te tekenen, daar reproductie dan zeer bezwaarlijk of dikwijls niet mogelijk is. Men voege tekeningen en schetsen afzonderlijk bij in O.I. inkt op tekenpapier of calqueerpapier. Men houde er rekening mee, dat tekeningen en schetsen als regel bij reproductie worden verkleind tot ten hoogste 12,5 cm breedte. Letters en cijfers moeten dus zo groot getekend worden, dat ze bij verkleining duidelijk leesbaar blijven. Daartoe moeten ze na verkleining nog ten minste 1 mm hoog zijn.

MECHANICA MACHINE FABRIEK

Wassenaarstraat 22 - Telefoon 975-1123 - DELFT

PRECISIEDRAAIWERK, FRAISWERK, KOTTEREN EN LANG SCHAAFWERK TOT 3 METER LENGTE

In- en uitwendig slijpen ◆ *Seriewerk* ◆ *Lichte constructie*

otto höhner vilt- en lederwarenfabriek

koestraat 218, tilburg, opgericht 1893, telefoon 25452

kragevilt en
feltine voor de
kledingindustrie

H.B.C. voor alle

MILITAIRE GEBOUWEN

- ☆ *volledig geprefabriceerd*
- ☆ *eenvoudig verplaatsbaar*
- ☆ *brandvrij*
- ☆ *gering aantal onderdelen*
- ☆ *snelle montage en levering*
- ☆ *door Ratiobouw goedgekeurde constructie*
- ☆ *permanente bouw met staalskelet*
- ☆ *aan te passen aan alle eisen*

Holland Building Corporation N.V.

Benoordenhout 2 'S-GRAVENHAGE Tel. 0 1700-111737